

3016

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI OKRĘGU ŚLĄSKIEGO LIGI MORSKIEJ i KOLONIALNEJ

w roku 1937

KATOWICE, w MAJU 1938 ROKU

4/30
3/8

3016

3016.1937

II

15.000/-

X-3982
3016/ II

1937

Exemplar obowiązkowy
ZAKŁADY GRAFICZNE „MERCURIA” SIEMIANOWICE ŚL. 10/X 38

Władze Okręgu Śląskiego L. M. K.

w roku 1937.

PREZYDIUM ZARZĄDU:

Wicewojewoda Śl. Dr Saloni Tadeusz, Katowice — Prezes,
Not. Rostek Antoni, Katowice — I. Wiceprezes,
Ppłk. Popiel Stefan, Katowice — II. Wiceprezes,
Ignaszewski Janusz, Katowice — Sekretarz,
Dyr. Zawadzki Bolesław, Katowice — Zast. Sekretarza,
Inż. Elandt Alfred, Katowice — Skarbnik,
Inż. Stattler Feliks, Chorzów — Zast. Skarbnika.

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

Inż. Wyleżyński Adam, Katowice,
Dr Strzemecki Stanisław, Katowice,
Płk. Klaczyński Wacław, Katowice,
Mgr. Wawrzyniak Jan Jakób, Katowice,
Inż. Absolon Brunon, Katowice,
Inż. Obtulowicz Łukasz, Katowice,
Wizyt. Ferens Adam, Katowice,
Graniczny Józef, Świętochłowice,
Mjr. Czernik Stefan, Katowice.

ZASTĘPCY CZŁONKÓW ZARZĄDU:

Wicestarosta Dr Richter Roman, Katowice,
Inż. Kibler Romuald, Siemianowice,

Inż. Springer Józef, Janów Śl.,
Dyr. Szczur Franciszek, Katowice,
Prof. Kamiński Zygmunt, Katowice,
Inż. Niepokojczycki Tadeusz, Knurów,
Inż. Czuszek Zygmunt, Katowice,
Mgr. Wilk Stanisław, Katowice,
Kom. Zientek Paweł, Chorzów,
Brzozowski Alojzy, Świętochłowice.

KOMISJA REWIZYJNA:

Członkowie:

Dyr. Kozieł Jerzy, Chorzów (złożył mandat w dn. 22 lipca),
Dr Bachleda Jan, Katowice,
Zawisza Klemens, Chorzów.

Zastępcy:

Inż. Szymański Wacław, Obszary k/Rybnika,
Inż. Michejda Józef, Chorzów.

SKŁAD OSOBOWY SEKCYJ:

Sekcja Organizacyjna:

Ignaszewski Janusz — Przewodniczący,
Dr Strzemecki Stanisław — I. Wiceprzewodniczący,
Dyr. Rembalski Fryderyk — II. Wiceprzewodniczący,
Cywanowski Józef — Sekretarz,
Bem Aleksander — Ref. usprawnienia administracji i Sprawozdawca,
Majchrzak Stanisław — Ref. dla normalizacji i racjonalizacji korespondencji.

Sekcja Propagandowa:

Mgr. Wawrzyniak Jan Jakób - Przewodniczący i Kierownik Referatu Ogólnego,

Domański Stanisław — Sekretarz,
Dr Strzembosz Tomasz — Kierownik Referatu Odczytowego,
Tarłowski Marian — Kierownik Referatu Prasowego,
Dyr. Langman Jerzy — Kierownik Referatu Radia.

Sekcja Obrony Morskiej:

Wicewojewoda Dr Saloni Tadeusz — Przewodniczący,
Not. Czok Józef — Wiceprzewodniczący,
Dyr. Nassius Mieczysław — Sekretarz.

Współpracownicy:

Nassiusowa Marta.

Sekcja Kolonialna:

Not. Rostek Antoni — Przewodniczący,
Kmdr. Dyrna Jerzy — Wiceprzewodniczący i Kierownik
Referatu Ewidencyjnego,
Prof. Dr Betleja — Sekretarz oraz Kierownik Referatu
Szkolnego i Geograf.-Handl.,
Termin Józef — Zast. Sekretarza i Kierownik Referatu
Zbiórki na F. A. K.,
Inż. Oksza-Grabowski Józef — Kierownik Referatu Orga-
nizacyjnego i Mandatowego,
Gulkowski Andrzej — Kierownik Referatu Prop.-Pras.,
Ś. p. Kpt. Oszek Robert — Zast. Kierownika Referatu Ewi-
dencyjnego.

Sekcja Morska i Żeglugi Śródlądowej:

Inż. Obtułowicz Łukasz — Przewodniczący,
Kwietniewski Leon — Sekretarz.

Sekcja Wychowania Morskiego Młodzieży:

Wizyt. Ferens Adam — Przewodniczący,
Weyde Kazimierz — Sekretarz.

Komisja Sportów Wodnych:

Ppłk. Popiel Stefan — Przewodniczący,
Hlass Erwin — Sekretarz.

Kierownik Biura Okręgu:

Gostyński Tadeusz Karol, Katowice.

ROZDZIAŁ I.

Działalność Władz Okręgowych.

1. OKRĘGOWY ZJAZD DELEGATÓW.

X. Okręgowy Zjazd Delegatów odbył się w Katowicach w dniu 25 kwietnia 1937 r. Na Zejeździe tym przyjęto sprawozdanie z działalności i finansowe za r. 1936, oraz udzielono absolutorium ustępującemu Zarządowi; wybrano nowy Zarząd Okręgowy i Okręgową Komisję Rewizyjną, uchwalono budżet na rok 1937 zamykający się sumą zł 43.000,—, przyjęto do wiadomości program dalszej pracy oraz uchwalono szereg wniosków, m. i. co do zmiany nazwy Okręgu Zagłębia Węglowego na Okręg Śląski, która obowiązuje od dnia 11 maja 1937 r.

2. DZIAŁALNOŚĆ ZARZĄDU OKRĘGOWEGO.

Plenum Zarządu Okręgowego odbyło 2 posiedzenia: na pierwszym w dniu 23 kwietnia m. i. uchwalono wniosek na Zjazd Okręgowy co do zmiany nazwy Okręgu, przyjęto sprawozdanie i zamknięcie rachunkowe za rok 1936, oraz zatwierdzono projekt preliminarza budżetowego i program pracy na rok 1937. Drugie plenarne posiedzenie w dniu 29 listopada było konstytucyjnym. Na posiedzeniu tym dokonano wyboru Prezydium Zarządu w składzie:

Prezesa	—	p. Dr <i>T. Saloni</i> , Wicewojewoda Śl.,
I. Wiceprezes	—	p. Not. <i>A. Rostek</i> ,
II. „	—	p. Pplk. <i>St. Popiel</i> ,

Sekretarz — p. *J. Ignaszewski*,
Zast. Sekretarza — p. Dyr. *B. Zawadzki*,
Skarbnik — p. Inż. *A. Elandt*,
Zast. Skarbnika — p. Inż. *F. Stattler*,

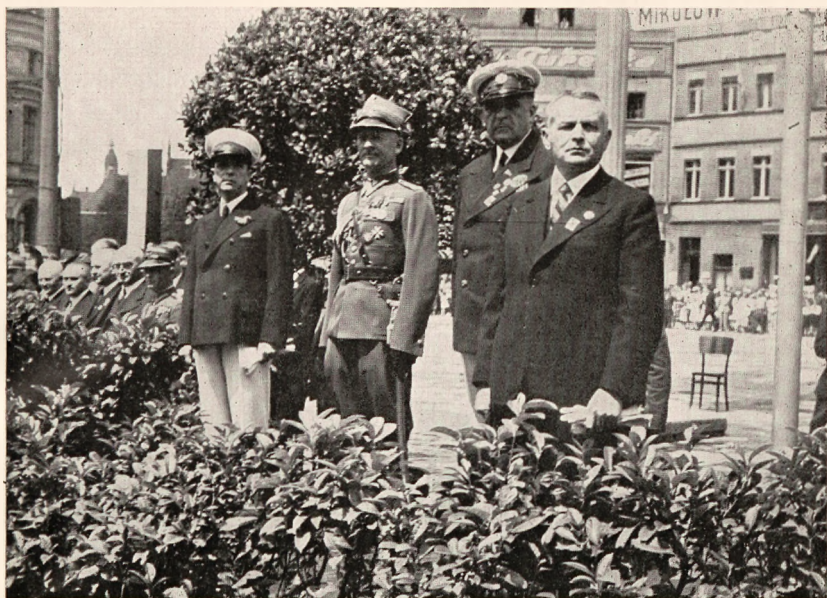
oraz powołano do życia Sekcję Morską i Żeglugi Śródlądowej, poza tym Sekcję Międzyzwiązkową, zlikwidowano Sekcję Wodną i Turystyczno-Wycieczkową, dokooptowano do Zarządu na miejsce p. Wizyt. Dra Stefana Papée, który ustąpił w dniu 1 września z powodu wyjazdu do Lwowa, p. Wizyt. Ferensa Adama, ponadto powołano na Członka Zarządu p. Mjr. Czernika Stefana, po czym wybrano Przewodniczących Sekcyj:

1. Organizacyjnej — p. *J. Ignaszewski*,
2. Propagandowej — p. Mgr *J. Wawrzyniak*,
3. Obrony Morskiej — p. Wicewoj. Dr *T. Saloni*,
4. Kolonialnej — p. Not. *A. Rostek*,
5. Wychowania Morsk. Młodzieży — p. Wizyt. *A. Ferens*,
6. Morskiej i Żeglugi Śródlądowej — p. Inż. *Ł. Obtułowicz*,
7. Międzyzwiązkowej — p. Mjr. *St. Czernik*,
8. Komisji Sportów Wodnych — p. Ppłk. *St. Popiel*.

Prezes Zarządu p. Wicewojewoda Dr *T. Saloni* brał udział w obradach VII. Walnego Zjazdu Delegatów w Poznaniu w dniach 7—8 maja, oraz uczestniczył w Zjeździe Prezesów Okręgów w Warszawie w dniach 21 lutego i 12 grudnia.

3. DZIAŁALNOŚĆ PREZYDIUM ZARZĄDU.

Prezydium odbyło 4 posiedzenia. Na pierwszym w dniu 23 kwietnia uchwalono m. i. wydanie drukiem książki harcerza Wagnera „Pokusa Horyzontu”. Na drugim w dniu 24 maja uchwalono powołać do życia Wojewódzki Komitet „Tygodnia Morza” oraz postanowiono, iż uroczystości w Katowicach przygotowuje Komitet Wojewódzki. Na trzecim posiedzeniu w dniu 17 września uchwalono udzielenie subwencji zł 2.050,— do dyspozycji Wydziału Oświecenia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego na koszty organizacji kursu modelarstwa okrętowego dla nauczycieli szkół średnich. Poza tym stwierdzono, iż wobec braku odpowiednich wolnych funduszy w uchwalonym

„Tydzień Morza” w r. 1937 w Katowicach

Wojewoda Śl. Dr Grażyński wraz z Prezesem Zarządu Głównego L. M. K. Gen. Kwaśniewskim, Prezesem Okręgu L. M. K. Wicewojewodą Śl. Dr Salonim oraz Zast. Dowódcy Dywizji Śl. płk. dypl. Powierzą odbiera defiladę

„Tydzień Morza” w r. 1937 w Katowicach

Czoło pochodu

na X. Okręgowym Zjeździe Delegatów preliminarzu budżetowym na rok 1937 Zarząd Okręgu nie jest w możności zrealizować uchwały tego Zjazdu co do budowy przystani żeglarskiej nad zbiornikiem wodnym w Porąbce, oraz co do zorganizowania kursu instruktorów Kół Szkolnych. Na czwartym posiedzeniu w dniu 29 listopada uchwalono zakupienie aparatu kinowego dźwiękowego wąskotaśmowego wraz z agregatem dla uruchomienia kina objazdowego.

4. DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNA OKRĘGU.

A. Obwody.

W dniu 1 stycznia 1937 r. Okręg liczył 10 obwodów, a mianowicie:

I. Bielsko	— Powiatowy
II. Chorzów	— Miejski
III. Cieszyn	— Powiatowy
IV. Katowice	— Miejski
V. Katowice	— Powiatowy
VI. Lubliniec	— „
VII. Pszczyna	— „
VIII. Rybnik	— „
IX. Świętochłowice	— „
X. Tarnowskie Góry	— „

W Bielsku, Cieszynie i Lublińcu funkcje Zarządów Obwodowych pełniły zastępczo Zarządy miejscowych Oddziałów.

W dniu 21 marca powołany został do życia samodzielny Zarząd Obwodu Powiatu Bielskiego.

Ogólny stan liczbowy Obwodów do końca roku nie uległ zmianie.

Oddziały:

- 1) Śląski Kolejowy w Katowicach, oraz
- 2) Pracowników Poczty i Telegrafów w Katowicach,

pozostają samodzielne i podlegają bezpośrednio Okręgowi, ponieważ, posiadając członków rozsianych na obszarze całej

Dyrekcji Kolejowej, względnie Dyrekcji Poczty i Telegrafów, mają charakter Oddziałów okręgowych.

B. Oddziały.

W dniu 1 stycznia 1937 r. na terenie Okręgu istniało 125 Oddziałów. Kolejność powstawania nowych Oddziałów była następująca:

L. p.	Data:	Oddział:
1.	20. XII. 1936 r.	Goleszów, (wiadomość dotarła do Okręgu dopiero w styczniu 1937 r.),
2.	25. I. 1937 r.	Katowice — przy Śl. Kolejkach S. A.,
3.	7. II. „	Wielkie Hajduki — przy Hucie „Batory“,
4.	22. II. „	Kalety,
5.	14. III. „	Jastrzębie-Zdrój,
6.	18. IV. „	Zebrzydowice,
7.	9. VI. „	Katowice — Pracowników Firmy „Robur“,
8.	11. VII. „	Bystra n/Śl.,
9.	10. X. „	Dziedzice — przy Walcowni Metali,
10.	26. XI. „	Chwałowice — przy Kopalni „Donnersmarck“.

Poza tym uległy likwidacji 3 Oddziały:

- 1) Jasienica w miesiącu kwietniu,
- 2) Istebna w miesiącu kwietniu, oraz
- 3) Gorzyce w miesiącu maju,

z powodu zaniku działalności i spadku stanu członków poniżej statutowej normy.

Stan liczbowy na dzień 31 grudnia wynosi 132 Oddziały.

C. Koła L. M. K.

W dniu 1 stycznia 1937 r. na terenie Okręgu istniało 63 Kół L. M. K. W roku 1937 zarejestrowano następujące Koła, przy czym w odniesieniu do Koła przy Fabr. Obuwia Goldman i Ska w Katowicach, oraz Kół przynależnych do Śl. Kolejowego Oddziału L. M. K. podaje się datę rejestracji (wobec braku danych co do daty powstania):

L. p.	Data:	Koło L. M. K.:	Przynależność do Oddziału:
1.	1. 6. 1934 r.	Katowice — przy Hucie Kunegunda	Katowice-Zawodzie
2.	1. 9. 1936 r.	Tychy — przy Browarze Obywatelskim	Tychy
3.	17. 1. 1937 r.	Brzeźce	Pszczyna
4.	20. 1. "	Wiry — przy Fabryce Azot	Wiry
5.	25. 1. "	Katowice — przy Dy- rekcji Śl. Kolejek	Katowice przy Śl. Kolejkach S. A.
6.	25. 1. "	Szopienice — Remiza Tramwajowa	"
7.	25. 1. "	Chorzów — Remiza Tramwajowa	"
8.	25. 1. "	Wielkie Hajduki — Re- miza Tramwajowa	"
9.	11. 2. "	Kochanowice	Lisów k. Lublińca
10.	10. 3. "	Katowice — przy Fabr. Obuwia Goldman i Ska	Katowice-Zawodzie
11.	13. 4. "	Katowice — przy Dy- rekcji Kolei	Katowice — Śląski Kolejowy
12.	13. 4. "	Katowice — przy Od- dziale Ruchu	"
13.	13. 4. "	Katowice — przy Od- dziale Mechanicznym	"
14.	13. 4. "	Katowice — przy Od- dziale Drogowym	"
15.	13. 4. "	Katowice — przy War- szt. Pomocnicz.	"
16.	13. 4. "	Piotrowice — przy War- sztatach Wagonow.	"
17.	13. 4. "	Szopienice — Stacja Kolejowa	"
18.	13. 4. "	Mysłowice — Stacja Kol.	"
19.	13. 4. "	Katowice-Ligota — Stac. Kolejowa	"
20.	13. 4. "	Tychy — Stacja Kol.	"

L. p.	Data:	Koło L. M. K.:	Przynależność do Oddziału:
21.	13. 4. 1937 r.	Pszczyna — Stacja Kol.	Śl. Kolej.
22.	13. 4.	Kochłowice — Stacja Kolejowa	"
23.	13. 4.	Chebzie — Stacja Kol.	"
24.	13. 4.	Nowy Bytom — Dworzec Towarowy	"
25.	13. 4.	Hajduki — Stacja Kol.	"
26.	13. 4.	Tarn. Góry — przy Oddziale Ruchu	"
27.	13. 4.	Tarn. Góry — przy Oddziale Mechanicz.	"
28.	13. 4.	Tarn. Góry — przy Oddziale Drogowym	"
29.	13. 4.	Repty — Stacja Kol.	"
30.	13. 4.	Lubliniec — Stacja Kol.	"
31.	13. 4.	Herby Nowe — Stacja Kolejowa	"
32.	13. 4.	Brzeziny Śl. — Stacja Kolejowa	"
33.	13. 4.	Chorzów — Stacja Kol.	"
34.	13. 4.	Chorzów-Miasto — Stacja Kolejowa	"
35.	13. 4.	Siemianowice Śl. — Stacja Kolejowa	"
36.	13. 4.	Rybnik — przy Oddz. Ruchu	"
37.	13. 4.	Rybnik — przy Oddz. Mechanicznym	"
38.	13. 4.	Knurów — Stacja Kol.	"
39.	13. 4.	Orzesze — Stacja Kol.	"
40.	13. 4.	Rydułtowy — Stacja Kol.	"
41.	13. 4.	Wodzisław — Stacja Kol.	"
42.	13. 4.	Żory — Stacja Kolej.	"
43.	1. 5.	Katowice — przy Zarz. Gł. Księcia v. Pless Katowice-Centrum	

L. p.	Data:	Koło L. M. K.:	Przynależność do Oddziału:
44.	7. 5. 1937 r.	Cieszyn — przy Zakł. Rohn i Zieliński	Cieszyn
45.	7. 5. „	Skoczów — przy Kat. Stow. Mł. Męskiej	Skoczów
46.	28. 5. „	Katowice-Ligota, Mło- dzieży Pozaszkolnej	Katowice-Ligota
47.	20. 7. „	Katowice-Załęże, Mło- dzieży Pozaszkolnej	Katowice-Załęże
48.	1. 11. „	Katowice — Dwór	Katowice — przy Zarz. Centr. Wsp. Int.
49.	1. 11. „	Mysłowice — Dwór	„
50.	1. 11. „	Łagiewniki — Dwór	„
51.	1. 11. „	Siemianowice — Dwór	„
52.	10. 12. „	Cieszyn — przy firmie Szafarczyk	Cieszyn
53.	10. 12. „	Cieszyn — przy firmie Szramek	„
54.	10. 12. „	Cieszyn — przy firmie Rori	„
55.	10. 12. „	Cieszyn — przy Państw. Zamk. Zakł. Przem.	„

W dniu 17 lutego nastąpiło rozwiązanie Koła przy Hucie „Batory“ w Wielkich Hajdukach z powodu powołania do życia Oddziału.

Stan liczbowy na dzień 31 grudnia 1937 r. wynosi 117 Kół L. M. K.

D. Koła Szkolne.

Na dzień 1 stycznia Okręg wykazywał w swej ewidencji 138 Kół Szkolnych.

W okresie sprawozdawczym przybyło nowych 40 Kół Szkolnych, a uległo likwidacji 3.

Skutkiem powyższego na dzień 31 grudnia 1937 r. stan liczbowy wynosi 175 Kół Szkolnych.

E. Członkowie.

Stan członków na dzień 31 grudnia 1937 r. wynosi:

dożywotnich		2
protektorów		14
opiekunów		56
zwyczajnych		25.839
popierających		27.067
zespołowych *) dorosłych	51.642	
zespołowych *) szkolnych	13.548	65.190
Członków razem		118.168

Umieszczona na końcu niniejszego sprawozdania tabela wykazuje stan członków w poszczególnych kategoriach na dzień 31 grudnia z rozdziałem wedle terenów obwodowych.

W ciągu ostatnich lat stan członków ulegał następującym zmianom:

1. I. 1931 r.	11.028
2. VII. 1931 r.	11.592
1. III. 1932 r.	8.305
1. III. 1933 r.	19.178
1. IV. 1934 r.	40.874 **)
1. III. 1935 r.	63.569 **)
31. XII. 1935 r.	99.721 **)
31. XII. 1936 r.	95.861 **)
31. XII. 1937 r.	118.168 **)

F. Prace Sekcji Organizacyjnej Okręgu.

Przewodniczący: *Janusz Ignaszewski.*

Działalność Sekcji Organizacyjnej Okręgu w ciągu okresu sprawozdawczego miała na względzie przede wszystkim wzmocnienie spójności organizacyjnej, wewnętrzne skonsolidowanie ośrodków, skupiających członków na terenie Okręgu, oraz stałą kontrolę prac, przeprowadzonych w terenie bądź też przez Biuro

*) Dawniej zbiorowych.

**) Wraz z członkami Kół Szkolnych.

Okręgu. Znaczne obciążenie ludności świadczeniami na rzecz rozlicznych akcji, w szczególności zaś na Fundusz Obrony Narodowej, a w miesiącach zimowych na pomoc zimową bezrobotnym, spowodowało pewne zwolnienie tempa rozbudowy Ligi na terenie Okręgu — choć mimo to Okręg poszczycić się może wynikami pozytywnymi — równocześnie jednak skierowało specjalną uwagę na problem zwartości już istniejących komórek Ligi.

Ponieważ jednym z podstawowych warunków sprawnego funkcjonowania organizacji i pomyślnego przeprowadzenia zamierzeń zarówno organizacyjnych, jak i propagandowych, jest nawiązanie, utrzymanie i wykorzystanie dla celów Ligi kontaktu z innymi organizacjami rozwijającymi swą działalność na terenie Okręgu, Sekcja dała inicjatywę — o czym była już mowa w sprawozdaniu za rok 1936 — powołania do życia przy Zarządzie Okręgowym Sekcji Międzyzwiązkowej dla realizacji poruszonych zagadnień. Inicjatywa ta zrealizowaną została w okresie sprawozdawczym.

Przebieg prac, wykonanych przez Sekcję Organizacyjną, bądź przy jej czynnym udziale, przedstawiał się w ciągu okresu sprawozdawczego, jak następuje:

1. Prace Przewodniczącego Sekcji Organizacyjnej.

Przewodniczący Sekcji, będący w okresie sprawozdawczym, podobnie jak w latach poprzednich, równocześnie Sekretarzem Zarządu Okręgu, oddziaływał na tok prac organizacyjnych w terenie głównie za pośrednictwem Biura, które utrzymywało kontakt z terenem częściowo drogą korespondencji, częściowo zaś za pośrednictwem instruktora organizacyjno-propagandowego biura Okręgu, będącego w stałych rozjazdach.

W dniach 7 i 8 maja Przewodniczący Sekcji brał udział w VII. Walnym Zjeździe Delegatów L. M. K. w Poznaniu, gdzie przewodniczył w obradach Komisji Organizacyjnej.

W dniu 11 lipca uczestniczył Przewodniczący Sekcji w uroczystościach „Tygodnia Morza“ w Gdyni, występując jako delegat Zarządu Okręgu, imieniem którego wręczył załodze O. R. P. „Wicher“ upominek.

2. Działalność Sekcji w Okresie „Tygodnia Morza”.

W okresie „Tygodnia Morza” Przewodniczący Sekcji pełnił funkcję Przewodniczącego Komisji Organizacyjnej Wojewódzkiego Komitetu. Zarówno Przewodniczący, jak i członkowie Sekcji Organizacyjnej uczestniczyli w pracach Komitetu oraz brali udział w uroczystościach związanych z „Tygodniem Morza” w Katowicach.

Z okazji „Tygodnia Morza” wygłosił przewodniczący Sekcji Org. ze studia Katowickiej Rozgłośni Polskiego Radia odczyt pt. „Śląsk polskiej banderze”. Równocześnie przesłał Przewodniczący Sekcji do prasy artykuł pt.: „Śląsk a realizacja wielkiej idei”, który opublikowany został w następujących pismach:

1. Wiadomości Portu Gdyńskiego Nr 6 z czerwca.
2. Ilustrowany Kurier Codzienny z 4 lipca pt.: „Rośnie i potężnieje nasze parcie ku morzu”.
3. Polska Jutrzejsza Gospodarcza z dn. 28 czerwca.

5. DZIAŁALNOŚĆ PROPAGANDOWA OKRĘGU.

Prowadzona była w ramach Sekcji Propagandowej.

Przewodniczący: Mgr *Jan Jakób Wawrzyniak*.

Obejmowała ona cztery zasadnicze działy:

- a) sprawy odczytowe,
- b) sprawy prasowe i radio,
- c) sprawy turystyczno-wycieczkowe,
- d) sprawy ogólne.

a) Sprawy odczytowe.

Ponieważ Oddziały L. M. K. nawiązywały wielokrotnie osobisty kontakt z prelegentami należącymi od szeregu lat do kadry prelegentów, zorganizowanej przy Sekcji, znaczna ilość obsadzonych odczytów nie przeszła wogóle przez ewidencję Referatu Odczytowego. Natomiast za pośrednictwem Referatu zostały w roku sprawozdawczym wygłoszone odczyty w nastę-

pujących środowiskach: w Katowicach-Ligocie, Mikołowie, Łaziskach Średnich, Katowicach-Zależu, Katowicach-Bogucicach, następnie w Katowicach w Hucie Baildon, Śl. Zakładach Elektrycznych oraz Żeńskiej Szkole Zawodowej Towarzystwa Polek, w końcu w Bielsku, Siemianowicach i Lipinach. Wykładowcami byli pp. Dr Mieczysław Budek, prof. Paweł Wojno, prof. Marian Wnuk, Czesław Drozdowski i prof. Krzemiński.

Oprócz tego od kwietnia objeżdżał teren z odczytami i wskazówkami organizacyjno-propagandowymi p. Bolesław Brzozowski, płatny instruktor organizacyjno-propagandowy Okręgu.

W związku z zakupieniem przez Okręg dźwiękowej aparatury kinowej wąskotaśmowej w grudniu urządzono cykl odczytów obsługiwanych przez p. Brzozowskiego w połączeniu z seansami kina. Imprezy te odbyły się w następującej kolejności:

10. XII. Zebrzydowice, 2-krotnie, mianowicie: dla dorosłych i młodzieży.

11. XII. Cieszyn, 1 raz dla młodzieży,

12. XII. Cieszyn, 1 raz dla dorosłych i młodzieży,

12. XII. Golezów, 2-krotnie, mianowicie: dla dorosłych i młodzieży,

13. XII. Cieszyn, 3-krotnie, mianowicie: 1 dla wojska, 2 dla młodzieży,

14. XII. Cieszyn, 3-krotnie dla młodzieży,

15. XII. Ustroń, 2-krotnie, mianowicie: dla dorosłych i dla młodzieży,

16. XII. Wiśła, 2-krotnie, mianowicie: dla dorosłych i młodzieży,

17. XII. Łorki Wielki., 1 raz dla dorosłych i młodzieży,

18. XII. Skoczów, 2-krotnie, mianowicie: dla dorosłych i młodzieży.

Łącznie urządzono 19 seansów kina objazdowego w połączeniu z odczytami z udziałem 7.500 osób publiczności, w tym 28% młodzieży.

b) Sprawy prasowe i radio.

Referat Prasowy współpracował z 11 czasopismami przeważnie na terenie Katowic, Bielska, Chorzowa i Siemianowic. W okresie sprawozdawczym wysłano z Referatu 306 listów do redakcyj z 204 komunikatami. Komunikaty czerpano przede wszystkim z tygodniowych Biuletynów Prasowych, nadsyłanych z Zarządu Głównego z Warszawy, a częściowo były to komunikaty własne Zarządu Okręgu względnie Sekcji Propagandowej.

Referat dla Spraw Radia utrzymywał łączność z Rozgłośnią Polskiego Radia w Katowicach, zwłaszcza w okresie XVII. rocznicy odzyskania morza, oraz „Tygodnia Morza“. Wygłaszane były przed mikrofonami komunikaty Okręgu oraz hasła propagandowe. W dniu 27 czerwca transmitowało Radio przebieg uroczystości „Tygodnia Morza“.

c) Sprawy turystyczno-wycieczkowe.

Wobec likwidacji Sekcji Turystyczno-Wycieczkowej, która nastąpiła w dniu 29 listopada, agendy tej Sekcji przejęła Sekcja Propagandowa z zamiarem powołania do życia Referatu, co nastąpi w okresie przed rozpoczęciem sezonu.

d) Sprawy ogólne.

Wszystkimi innymi zagadnieniami propagandowymi zajmował się Referat Ogólny.

Staraniem Referatu:

- 1) współdziałano przy zorganizowaniu przez Sekcję Wychowania Morskiego Młodzieży w dniu 26 stycznia odczytu Jana Wiktora p. t. „Wśród przyjaciół bułgarskich“ w auli Gimnazjum Mat. Przyrod. w Katowicach;
- 2) odbył się w Katowicach w dniu 14 lutego odczyt Prof. U. P. St. Pawłowskiego na temat „Zagadnienia kolonialne a Polska“ z okazji organizowanych przez Obwody i Oddziały uroczystości XVII. rocznicy odzyskania dostępu do morza;

- 3) współdziałano przy zorganizowaniu odbytych z inicjatywy Pol. Związku Zachodniego 5 odczytów Melchiora Wańkowicza p. t.: „Nieznani Bracia”, wygłoszonych: 17 marca w Katowicach, 18 marca w Cieszynie, 19 marca w Tarnowskich Górach, 20 marca w Bielsku i 21 marca w Rybniku;
- 4) W ciągu 10 dni miesiąca kwietnia wyświetlany był w kilku punktach miasta Katowic w wystawach sklepowych mało-obrazkowy film: „Nad Wisłą czuwa straż”;
- 5) urządzono dla szerszej publiczności odczyty p. Kpt. Romana Homana p. t.: „Wrażenia z podróży do Anglii, Portugalii, Brazylii i Peru”, które zostały wygłoszone w dniu 28 maja w Katowicach i w dniu 29 maja w Chorzowie, niezależnie od takiego samego odczytu urządzonego w Katowicach dla młodzieży przez Sekcję Wychowania Morskiego Młodzieży;
- 6) wydano odpowiednie zarządzenia w teren z okazji I. rocznicy śmierci ś. p. Generała Gustawa Orlicz-Dreszera, przypadającej w dniu 16 lipca, dla upamiętnienia tej rocznicy.

W okresie „Tygodnia Morza” Przewodniczący Sekcji Propagandowej pełnił funkcję Przewodniczącego Komisji Propagandowej Wojewódzkiego Komitetu, współdziałając w pracach Komitetu wraz ze wszystkimi współpracownikami Sekcji.

6. FUNDUSZ OBRONY MORSKIEJ.

Odnośnymi pracami zajmowała się Sekcja Obrony Morskiej. Przewodniczący: Dr *Tadeusz Saloni*, Wicewojewoda Śl.

W okresie sprawozdawczym Sekcja dążyła do tego, aby wszystkie podległe Oddziały L. M. K. posiadały Sekcje Obrony Morskiej. Z końcem okresu sprawozdawczego istniało 109 oddziałowych Sekcyj O. M. na liczbę 132 Oddziałów. Różnica polega na tym, iż w pewnej ilości Oddziałów instytucyjnych pracownicy tych instytucji świadczą stale na F. O. M., przy czym odnośne sumy potrącane są przez listy płac i przekazywane bezpośrednio na właściwe konto P. K. O.

Sekcje O. M. posiadają również wszystkie Zarządy Obwodowe. Czynności tych Sekcyj sprowadzają się do roli nadzorczej i udzielania poparcia organizacyjnego oraz propagandowego Sekcjom oddziałowym.

Potrzebne zapasy znaczków F. O. M. dostarczała Sekcjom oddziałowym Sekcja O. M. Okręgu.

Stan zbiórki na dzień 1 stycznia z terenu Okręgu wynosił zł 617.786,23.

W ciągu okresu sprawozdawczego zbiórka dała następujące wyniki:

styczeń	—	zł 9.605,27
luty	—	„ 8.943,33
marzec	—	„ 18.288,29
kwiecień	—	„ 9.603,93
maj	—	„ 13.676,85
czerwiec	—	„ 11.762,42
lipiec	—	„ 23.970,18
sierpień	—	„ 9.056,06
wrzesień	—	„ 11.285,08
październik	—	„ 20.412,30
listopad	—	„ 10.155,06
grudzień	—	„ 12.293,06
Razem		<u>zł 159.051,83</u>

Ogólna suma zbiórki z terenu Okręgu Śląskiego wynosiła na dzień 31 grudnia zł 776.838,06.

Średnia miesięczna wpływów w r. 1937 wynosiła zł 13.200,— (r. 1934 — zł 15.000,—; r. 1935 — zł 20.500,—; r. 1936 — zł 16.000,—). W porównaniu do danych z poprzedniego roku przeciętne wyniki są mniejsze, a to na skutek wzrostu sił żywotnych akcji zbiórkowej na Fundusz Obrony Narodowej, oraz na skutek zbiórki na pomoc zimową bezrobotnym.

Na koniec roku zostało zarządzone w terenie zamknięcie IV. roku obrachunkowego zbiórki na F. O. M. W związku z tym zamknięciem kontrolę zbiórki przeprowadzały oddziałowe Komisje Rewizyjne, sporządzając protokoły.

7. SPRAWY MORSKIE I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ.

Zagadnieniami żeglugi śródlądowej zajmowała się Sekcja Wodna, która w okresie sprawozdawczym uległa likwidacji, wobec powołania do życia Sekcji Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Ta ostatnia wraz z osobą Przewodniczącego przejęła agendy Sekcji Wodnej.

Przewodniczący: Inż. *Łukasz Obtułowicz*.

1) Sprawy żeglugi śródlądowej.

Ze względu na szczupłość wód bieżących spławnych na terenie Okręgu Sekcja nie miała dużego pola działalności. Jedyną inicjatywą było gromadzenie materiałów wynikłych z rozpisania w poprzednim okresie sprawozdawczym ankiety w sprawie usprawnienia spławu węgla na Przemszy. Odpowiedzi na ankietę były naogół ogólnikowe, a jedynie Dyrekcja Kopalń Księcia v. Pless udzieliła konkretnej odpowiedzi.

Poza tym Sekcja ograniczyła się do obserwacji poczynąń czynników miarodajnych w dziedzinie wodnej.

I tak w okresie sprawozdawczym zostały zbudowane 2 prowizoryczne ładownie węgla nad Czarną Przemszą i kopalnie „Mysłowice“ oraz, z terenu sąsiedniego Okręgu, „Hr. Renard“ podjęły próby spławu. Ponieważ koryto Przemszy jest silnie zamulone, próby te nie wypadły zachęcająco. Dla podniesienia poziomu wody w okresie suchym, w budowie jest przegroda doliny na Brynicy w Kozłowej Górze w celu utworzenia zbiornika wyrównawczego. Poza tym buduje się już t. zw. port zimowy na Czarnej Przemszy, aby uwolnić wąskie koryto Przemszy od stojących wzdłuż jej brzegów galarów, tamujących spław.

Zdaniem Sekcji czynniki rządowe otoczyły sprawę usprawnienia Przemszy należyłą opieką.

2. Sprawy morskie.

Sekcja z końcem okresu sprawozdawczego przejęła zagadnienia wiążące się ze sprawami morskimi i w tej dziedzinie dopiero przystąpiła do bliższego zainteresowania się tematem. W okresie Świąt Bożego Narodzenia zajęła się Sekcja wysyłką

upominku gwiazdkowego dla załogi O.R.P. „Wicher“ w postaci wyrobów Polskiego Monopolu Tytoniowego.

8. FUNDUSZ AKCJI KOLONIALNEJ.

Ofiary na F. A. K. wpłacane są zasadniczo przez komórki organizacyjne bezpośrednio na konto P. K. O. Nr 1.030, toteż Okręg ścisłych danych nie posiada.

9. SPRAWY KOLONIALNE.

Zagadnieniami kolonialnymi zajmowała się Sekcja Kolonialna.

Przewodniczący: Not. *Antoni Rostek*.

W okresie sprawozdawczym Sekcja natrafiała na trudności w koordynacji i rozszerzaniu prac związanych z zagadnieniami kolonialnymi i myśli utworzenia Podsekcji Pionierów Kolonialnych nie zdołała jeszcze zrealizować.

Niezależnie od związanej z tym i jeszcze nie ukończonej rejestracji osób, które kiedykolwiek przebywały na terenach emigracyjnych poza Europą, rozpisano na życzenie Zarządu Głównego rejestrację byłych wojskowych armii niemieckiej, przebywających w swoim czasie na terenach zamorskich. Użytkowano narazie dane dotyczące 13 osób.

Z początkiem okresu sprawozdawczego kontynuowane było sprawowanie opieki nad polską organizacją sportową „Junak“ w Paranie w Brazylii przez wysyłkę wydawnictw Koncernu I. K. C., jednak w pewnym momencie poczta zwróciła całą jedną przesyłkę, jako niedoręczoną i od tego czasu zaprzestano dalszej wysyłki, natomiast zapytanie, które w tej sprawie skierował Okręg do Zarządu Okręgu „Junaka“ w Kurytybie, pozostało bez odpowiedzi. Stan ten należy przypisać trudnym warunkom, w jakich znalazła się Polonia brazylijska na skutek akcji nacjonalistycznej tamt. czynników.

Prowadzono stałą wymianę wydawnictw periodycznych z „Kurierem Polskim“ w Buenos Aires w Argentynie, natomiast taka wymiana została zerwana przez „Głos Polski“ w Buenos Aires oraz „Gazetę Polską“ w Kurytybie. Poza tym nawiązano

wymianę bardzo serdecznej korespondencji z Kolonią Polską w Australii, której prezesem jest p. Z. W. Romaszkiwicz w Brisbane, Queensland.

10. WYCHOWANIE MORSKIE MŁODZIEŻY.

Prowadzone było w łonie Sekcji Wychowania Morskiego Młodzieży.

Przewodniczący: Wizytator *Adam Ferens*, po ustąpieniu Wizytatora Dra Stefana Papée.

Zainteresowanie młodzieży zagadnieniami L. M. K. wyrażało się liczbą 175 Kół Szkolnych, obejmujących 13.548 uczniów i uczenic (wedle danych z dnia 31 grudnia).

Staraniem Sekcji:

1. Okręg wysłał na kurs ideologiczno-organizacyjny prezesów Kół Szkolnych w Warszawie w dniach 3 — 5 stycznia 12 uczestników.

2. Okręg wydał drukiem broszurę propagandowo-instrukcyjną Dra Kowaleńki pt.: „Możliwości i drogi pracy Kół Szkolnych“, przeznaczając część nakładu do bezpłatnej rozsyłki szkołom i instytucjom.

3. Okręg opłacił 30 miejsc w obozie żeglarskim dla młodzieży nad jeziorem Narocz w okresie wakacyjnym po zł 50,—.

4. Zorganizowano w Katowicach dla młodzieży odczyty:

a) w dniu 26 stycznia Jana Wiktora pt.: „Wśród przyjaciół bułgarskich“,

b) w dniu 28 maja Kpt. Romana Homana pt.: „Wrażenia z podróży do Angli, Portugalii, Brazylii i Peru“.

5. Współdziałało przy zgromadzeniu nagród konkursowych na zawody modeli pływających w Chorzowie, wykonanych przez młodzież szkolną, które odbyły się w dniu 13 czerwca.

6. Okręg wypłacił do dyspozycji Wydziału Oświecenia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego w formie subwencji zł 2.050,—, w następstwie czego zorganizowany został w Katowicach w dniach 6 — 13 grudnia kurs modelarstwa okrętowego dla

nauczycielstwa szkół średnich, w którym udział wzięło 19 nauczycieli zajęć praktycznych i 3 instruktorów szkół średnich zawodowych. Wykonano na nim cały szereg pięknych modeli.

7. Okręg zamówił 2 łodzie turystyczne półrasowe, z zamiarem oddawania takowych do dyspozycji na pewien okres zespołom młodzieżowym szkolnym, które zdobędą ufundowaną przez Województwo nagrodę przechodnią za najsprawniej zorganizowaną wycieczkę wodną, wakacyjną, pozaszkolną.

8. Urząd Wojewódzki Śl. ufundował wyżej wspomnianą nagrodę przechodnią i opracował dla niej statut.

Przewodniczący Sekcji brał udział w Zjeździe Przewodniczących Okręgowych Sekcyj Wychowania Morskiego Młodzieży w Warszawie w dniu 5 grudnia.

11. WYCIEZKI I OBOZY.

Stanowiły dział opracowywany przez Sekcję Turystyczno-Wycieczkową.

Przewodniczący: Inż. *Adam Wyleżyński*.

Sekcja pozostawała w stałym kontakcie z Ligą Popierania Turystyki, Delegaturą w Katowicach, współdziałając propagandowo z organizacją wycieczek, opracowywanych technicznie przez L. P. T.

W okresie sprawozdawczym uruchomiono do Gdyni 9 wycieczek pociągami popularnymi, mianowicie:

organizowana z inicjatywy:

1. V.	2-dniową z Katowic	ogólno-akwizycyjną.
15. V.	2-dniową z Katowic	ogólno-akwizycyjną.
20. V.	3-dniową z Chorzowa	Obwodu L. M. K. Pow. Świętochłowickiego z udziałem młodzieży szkolnej.
28. V.	3-dniową z Chorzowa	jak wyżej.
28. V.	2-dniową z Katowic	Wydziału Ośw. Publ. Urzędu Wojew. z udziałem młodzieży szkolnej.

„Tydzień Morza” w r. 1937 w Katowicach

Członkowie Zarządu Okręgu L. M. K. i Zarządu Obwodu L. M. K. w defiladzie

„Tydzień Morza” w r. 1937 w Katowicach

Górnicy w defiladzie

9. VII. 3-dniową z Katowic ogólnie-akwizycyjną.
17. VII. 2-dniową z Katowic Firmy „Godula“ S. A.
30. VII. 5-dniową z Katowic Obwodu Miejskiego L. M. K. w Katowicach z wycieczką morską do Sztokholmu (596 uczestników).
7. VIII. 2-dniową z Katowic ogólnie-akwizycyjną.

Ogólna liczba uczestników wynosiła 5.469 osób.

Okręg pośredniczył w skierowaniu do obozu L. M. K. w Mieroszynie nad wybrzeżem w sezonie letnim 81 osób, przy czym odnośne formalności załatwiała Biuro Okręgu.

To samo dotyczy obozu nad Naroczą (dla młodzieży) oraz wycieczek nadmorskich do Rumunii i Jugosławii.

12. SPORTY WODNE.

Były tematem rozważań Komisji Sportów Wodnych, jako instytucji międzyzwiązkowo-porozumiewawczej.

Przewodniczący: Ppłk. *Stefan Popiel*.

Działalność Komisji opierała się na dążeniu do jak największego rozwoju dwóch gałęzi sportu wodnego uprawianych w tut. Okręgu L. M. K., a mianowicie:

- a) sportu pływackiego,
- b) sportu kajakowego.

Sport żeglarski stawia w tut. Okręgu dopiero pierwsze kroki i to od czasu wybudowania zapory wodnej w Porąbce. Tą dziedziną zajmie się Komisja Sportów Wodnych w przyszłym roku.

Jeżeli chodzi o sport pływacki, to należy stwierdzić, że kluby pływackie istniejące w Katowicach, Chorzowie, Siemianowicach, Tychach, Mysłowicach, Dziedzicach oraz Wiśle, posiadają dobre warunki rozwoju, albowiem w wymienionych miejscowościach istnieją stadiony pływackie, a ponadto w Katowicach i Siemianowicach są kryte pływalnie, w których członkowie klubów pływackich trenują w porze zimowej.

Organizacją zawodów pływackich zajmowały się same kluby tak, że Komisja Sportów Wodnych nie miała w tej dziedzinie dużego pola działania.

Zupełnie odmiennie przedstawiają się potrzeby klubów i sekcji kajakowych znajdujących się na terenie Województwa Śląskiego. Klubów tych jest narazie 10 a to:

- 1) Sekcja Kajakowa Poczтового P. W. w Katowicach;
- 2) Klub Kajakowy w Katowicach;
- 3) Klub Kajakowy przy Oddziale L. M. K. przy Zarz. Centr. Wspólnoty Interesów w Katowicach;
- 4) Sekcja Kajakowa Śl. Kolejowego Oddziału L. M. K. w Katowicach;
- 5) Niemiecki Klub Kajakowy przy Schlesischer Wintersportverein w Katowicach;
- 6) Sekcja Kajakowa Tow. Gimn. „Sokół“ w Katowicach;
- 7) Klub Kajakowy „Chorzowianka“ przy Pol. Zjedn. Fabr. Zw. Azot. w Chorzowie;
- 8) Śląski Klub Kajakowy w Chorzowie;
- 9) Wojskowy Klub Sportowy 11 p. p. w Tarnowskich Górach;
- 10) Sekcja Kajakowa Związku Strzeleckiego przy Kop. „Silesia“ w Czechowicach.

W stadium organizacji jest:

- 1) Sekcja Kajakowa Poczтового P. W. w Bielsku,
- 2) Sekcja Kajakowa Zrzeszenia Pracowników P. K. O. w Katowicach.

Istniejące kluby i sekcje kajakowe, wymienione powyżej, zrzeszone z dniem 1. XI. w Śląskim Okręgu Polskiego Związku Kajakowego, którego Prezesem jest Przewodniczący Komisji Sportów Wodnych — są organizacjami nadzwyczaj żywotnymi o dużych ambicjach przodowania nad wszystkimi klubami kajakowymi w Polsce. Na przeszkodzie rozwoju tych klubów stoi jednak zupełny brak przystani kajakowych na Śląsku. Komisja

Sportów Wodnych wspólnie z Śl. Okręgiem P. Z. K. na Śląsku przeprowadza studia nad rozwiązaniem tego problemu.

W końcu nadmienić należy, że Komisja roztoczyła na swoim terenie opiekę nad spływem kajakowym, zorganizowanym przez Małopolsko-Śląski Okręg Polsk. Związku Kajakowego w Krakowie na trasie Sławków — Szczakowa — Mysłowice — Oświęcim — Kraków — w dniach 27, 28 i 29 czerwca. Spław ten został zorganizowany z racji XV-letniej rocznicy przyłączenia G. Śląska do Polski. W sierpniu Komisja współdziałała w pracach organizacyjnych związanych z III. kajakowymi zawodami o mistrzostwo Śląska, które miały miejsce w dniu 19 września w Mysłowicach.

13. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA.

W okresie sprawozdawczym Okręg wydał drukiem:

- 1.600 egzemplarzy sprawozdań z działalności za rok 1936,
- 5.000 egzemplarzy książki Harcerza Wagnera p. t.: „Pokusa Horyzontu“,
- 1.980 egzemplarzy broszury Dra Kowaleńki p. t.: „Możliwości i drogi pracy Kół Szkolnych L. M. K.“,
- 1.400 egzemplarzy kwartalnych zestawień wpływów na F. O. M.,
500 bloków kwitariuszy składek członkowskich 50-kartowych,
500 bloków kwitariuszy składek członkowskich 100-kartowych.

14. DZIAŁALNOŚĆ BIURA OKRĘGU.

W okresie sprawozdawczym, mimo poważnego wzrostu agend, personel administracyjny biura nie uległ powiększeniu. Jedynie dla rozszerzenia i pogłębienia prac w terenie, przyjęty został w marcu instruktor organizacyjno-propagandowy, który po wykonaniu z góry ustalonego planu został w grudniu zwolniony. To też z końcem roku biuro zatrudniało nadal 5 pracowników.

Sprawność pracy i organizacja biura stała na wysokim poziomie.

W ciągu roku biuro uzupełniało bibliotekę nowymi dziełami. Z końcem roku katalog wykazywał 567 tomów.

Biuro opracowało:

- 1) Mapę rozmieszczenia komórek L. M. K. na terenie Okręgu dla Zarządu Głównego w skali 1 : 100.000.
- 2) Projekt schematu protokółów Komisji Rewizyjnych Oddziałów za IV. rok zbiórki na F. O. M.
- 3) Sprawozdanie Okręgu za rok 1936, zawierające 151 stron druku i szereg tabel.
- 4) Treściwe sprawozdanie Okręgu za okres 2 lat do zamieszczenia w sprawozdaniu Zarządu Głównego;
- 5) Artykuł dla miesięcznika „Morze” o działalności Okręgu za lata 1935 i 1936;
- 6) Listę delegatów na Walny Zjazd do Poznania wedle zgłoszeń z terenu;
- 7) Protokół z X. Okręgowego Zjazdu Delegatów;
- 8) Materiały sprawozdawcze dla Prezesa na dwa Zjazdy Prezesów Okręgów, które odbyły się w Warszawie;
- 9) Sprawozdanie biura na konferencję Kierowników Biur Okręgowych, która odbyła się w Warszawie w dniu 20 listopada;
- 10) 9 okólników, oraz szereg pism okólnych w związku z większymi imprezami;
- 11) Rozdzielniki miesięczników dla Centrali;
- 12) Miesięczne schematy sprawozdawcze dla Centrali;
- 13) Miesięczne wykazy rachunkowości F. O. M. dla Centrali;
- 14) Kwartalne zestawienia wpływów na F. O. M.;
- 15) Wykaz Kół Szkolnych L. M. K. dla Centrali w związku z II. rejestracją;
- 16) Nowy podział akt na rok 1938.

Poza tym biuro przeprowadziło ekspedycję materiałów w związku:

- 1) ze zbórką ofiar na Fundusz Uczenia śp. Generała G. Orlicz-Dreszera;

- 2) ze zbiórką na F. O. M. w szkolnictwie;
- 3) z Walnym Zjazdem w Poznaniu, do delegatów;
- 4) z zawodami modeli pływających, które odbyły się w dniu 13 czerwca w Chorzowie;
- 5) z uroczystościami „Tygodnia Morza“;
- 6) ze zbiórką na Bazylikę Morską w Gdyni.

Po ukazaniu się drukiem sprawozdania Okręgu za rok 1936, biuro wysłało odpowiednią partię egzemplarzy do Zarządu Głównego, do wszystkich Okręgów, oraz do podległych ogniw organizacyjnych.

Biuro załatwiało czynności związane z przyjmowaniem i przekazywaniem do Zarządu Głównego zgłoszeń na obozy i wycieczki krajowe i zagraniczne.

W okresie sprawozdawczym biuro dostarczyło w teren:

- 1) w 25 wypadkach epidiaskop, oraz wypożyczało w miarę zgłaszanych zapotrzebowań przeźrocza filmowe;
- 2) w 17 wypadkach aparaturę kina objazdowego wraz z obsługą.

Biuro współdziałało przy urządzeniu wystawy egzotycznych eksponatów Kpt. Romana Homana w Katowicach, w związku z jego odczytami o podróży do Peru.

Wyjazdy służbowe Kierownika Biura.

- 1) Udział w obradach VII. Walnego Zjazdu Delegatów w Poznaniu w dniach 7 i 8 maja.
- 2) Udział w zebraniu organizacyjnym Oddziału L. M. K. przy Firmie „Robur“ w Katowicach w dniu 9 czerwca.
- 3) Udział w konferencji kierowników biur okręgowych w Warszawie w dniu 20 listopada.
- 4) Udział w otwarciu kursu modelarstwa okrętowego dla nauczycieli szkół średnich w Katowicach w dniu 6 grudnia.

Konferencje i lustracje.

1. Konferencja z obwodowymi Przewodniczącymi Sekcji Obrony Morskiej z siedzib Inspektoratów Szkolnych, z udziałem

Przewodniczącego Sekcji Wychowania Morskiego Młodzieży p. Wizytator Dr *Papée* i Sekretarza Sekcji Obrony Morskiej p. Dyr. *Nassiusa* w dniu 28 lutego.

2. Konferencja w związku z przygotowaniami „Tygodnia Morza” z delegatem Biura Zarządu Głównego p. Szwedowskim w dniu 10 czerwca.

3. Prace Komisji Rewizyjnej Okręgu w dniu 23 lutego i 8 października.

Korespondencja:

Wpłynęło:

a) pism	3.108
b) raportów kasowych	1.464
c) okólników i pism okólnych z Centrali	85

Wyszło:

a) pism	6.492
b) okólników i pism okólnych	13

Biuro Okręgu mieściło się w gmachu Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, drzwi Nr 885 IV p., telefon 349-21, telefon wewnętrzny Nr 160.

ROZDZIAŁ II.

1. XVII-ta ROCZNICA ODZYSKANIA DOSTĘPU DO MORZA.

W związku z przypadającą w dniu 10 lutego XVII-tą rocznicą odzyskania przez Polskę dostępu do morza wydane zostały w teren odpowiednie zarządzenia w kierunku zorganizowania odczytów, akademij, wieczorów morskich itp. z zaleceniem wysyłki życzeń do Dowództwa Floty w Gdyni.

Poza tym rozesłane zostały w teren listy zbiórkowe na fundusz uczczenia pamięci Gen. Gustawa Orlicz-Dreszera. W orbitę uroczystości wciągnięto, jak co roku, młodzież szkolną dla odbycia w dniu rocznicy apelów morskich.

2. VII. WALNY ZJAZD DELEGATÓW

W dniach 7 — 8 maja odbywał się w Poznaniu VII Walny Zjazd Delegatów. Na Zjazd ten wyjechał Prezes Okręgu p. Wicewojewoda Dr *T. Saloni*, oraz 177 delegatów. Po zakończeniu Zjazdu część delegatów udała się na wycieczkę do Gdyni i Gdańska.

3. „TYDZIEŃ MORZA“.

Przygotowując akcję Zarząd Okręgu wydał polecenie:

- a) Obwodom L. M. K. powołania do życia Komitetów Powiatowych (Obwodom Miejskim — Komitetów Miejskich), oraz Komitetów lokalnych w miejscowościach, w których brak Oddziałów L. M. K.;
- b) Oddziałom L. M. K. powołania do życia Komitetów lokalnych.

Powołany został do życia Wojewódzki Komitet „Tygodnia Morza“, do którego weszło 36 osób reprezentujących społeczeństwo, wojsko, organizacje i związki, a poza tym wszyscy członkowie Zarządu Okręgu. Prace podzielone były między 3 Komisje: Organizacyjną, Propagandową i Finansową. Prezydium Komitetu ukonstytuowało się w sposób następujący:

Przewodniczący Komitetu — Wicewojew. Dr *Saloni Tadeusz*,
„ Komisji Organizac. — *Janusz Ignaszewski*,
„ „ Propagand. — *Mgr. Jan Wawrzyniak*,
„ „ Finansowej — *Inż. Alfred Elandt*.

Ponieważ na rok 1937 obrane zostały 3 punkty centralne uroczystości, tj. obok Warszawy i Gdyni także Katowice, Komitet Wojewódzki, poza normalnym tokiem prac związanych z przygotowaniem „Tygodnia“ na obszarze całego Województwa, postanowił w Katowicach uroczystości zorganizować we własnym zakresie.

„Tydzień“ obejmował okres od dnia 27 czerwca do 4 lipca, przy czym główne uroczystości przypadły w Katowicach na dzień 27 czerwca, zaś na prowincji w dniu 29 czerwca.

Teren został zaopatrzony w afisze, publikacje propagandowe, nalepki, listy zbiorcze oraz materiały dekoracyjne.

Niezależnie od list w okresie „Tygodnia Morza“ odbywały się zbiórki uliczne do puszek na rzecz Funduszu Obrony Morskiej. Komitety wpłacały uzyskane wpływy bezpośrednio na konto F. O. M. w P. K. O. Nr 42.003. Globalne wpływy Komitetów, jak: z imprez, za materiały dekoracyjne, nalepki, z list ofiar itp., łącznie z wpływami ze zbiórek ulicznych na F. O. M., wyniosły kwotę zł 38.942,81.

Ponieważ w dniu 29 czerwca odbył się w Katowicach ogólnopolski Zlot Sokołów, główne uroczystości, jak już wspomniano, urządzono w niedzielę, dnia 27 czerwca w ścisłym porozumieniu z Sokolstwem i przy licznych współudziale grup sokolich, które w związku ze Zlotem na ten dzień już do stolicy Województwa przybyły.

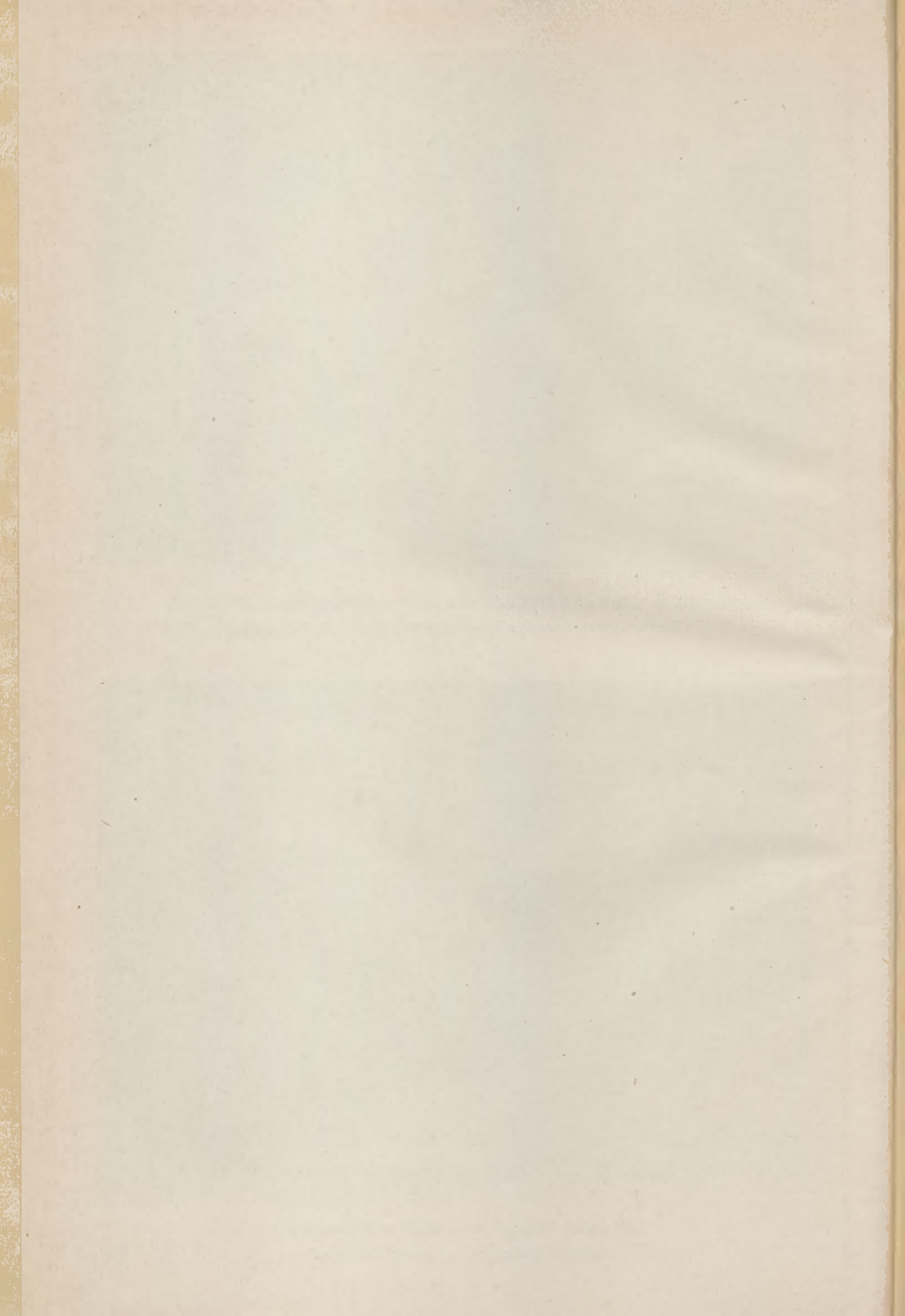
Dla uświetnienia i rozreklamowania uroczystości wyzyskano wszelkie środki propagandowe: prasę, radio, kina, plakaty i ulotki z samolotów oraz samochodów.

„Tydzień Morza” w r. 1937 w Katowicach
Poczty sztandarowe Towarzystwa Polek w defiladzie

„Tydzień Morza” w r. 1937 w Katowicach
Udział Sokółów w uroczystościach

Istniejącą już bogatą dekorację miasta w związku ze Złotem Sokolstwa, uzupełniono 8 dwustronnymi transparentami rozwieszonymi w poprzek ulic. Plac przed Urzędem Wojewódzkim (Msza Polowa), oraz Pl. Marszałka Piłsudskiego (odbiór defilady i dalsza część uroczystości) udekorowano chorągwiami na słupach.

Przebieg uroczystości w Katowicach był następujący:

26 czerwca.

Po południu po zakończeniu pracy w zakładach przemysłowych zebrania masowe dla wysłuchania przemówień. Wieczorem capstrzyk kilku orkiestr z udziałem grup, reprezentujących różne organizacje społeczne.

27 czerwca.

Godz. 7.30. — Nastąpiła zbiórka członków Oddziałów L. M. K., organizacji ze sztandarami i orkiestrami w wyznaczonych punktach, oraz odmarsz na Pl. Marszałka Piłsudskiego.

Godz. 8. — Uroczyste podniesienie bandery na maszt wzniesiony na środku Placu Marsz. Piłsudskiego i udekorowany kompletem nowych flag sygnałowych. Ceremonię przeprowadził pluton Związku b. Marynarzy. Plac wypełniony był szczelnie publicznością i formacjami pochodowymi. Formacjom rozdano do pochodu 30 transparentów, zakupionych przez Komitet Wojewódzki. Rozwinął się pochód na Pl. Wolności, gdzie na płycie Nieznanego Powstańca Przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu p. Wicewojewoda Dr *Tadeusz Saloni* złożył wieniec. Nastąpił dalszy pochód na plac przed gmachem Urzędu Wojewódzkiego na nabożeństwo polowe.

Godz. 10. — Uroczysta Msza polowa odprawiona została przez Ks. Mjr. Dra Ludwika Bombasa, po czym wymieniony wygłosił okolicznościowe kazanie. Wśród licznie zgromadzonej publiczności i oddziałów wojskowych Garnizonu Katowickiego pierwsze miejsca zajęli: Wojewoda Śl. Dr Michał Grażyński, Biskup Śl. Ks. Dr Stanisław Adamski, Prezes Zarządu Głównego L. M. K. Gen. Stan. Kwaśniewski, w. z. Dowódcy Dywizji Płk. dypl. Władysław Powierza, oraz Przewodniczący Wojew. Kom. Wicewojewoda Dr Tadeusz Saloni. W czasie nabożeństwa Chór Męski Towarzystw Śpiewaczych z towarzyszeniem orkiestry odtworzył Mszę Lachmana. Nastąpił pochód do defilady.

Godz. 11.30. — Wzdłuż trasy ustawiły się długie szeregi publiczności. Defiladę na Pl. Marsz. Piłsudskiego odebrali: Wojewoda Dr Grażyński, Prezes Zarz. Gł. Gen. Kwaśniewski, Płk. dypl. Powierza, oraz Wicewojewoda Dr Saloni. W orszakach defilujących szczególną uwagę zwrócili członkowie Oddziału przy Śl. Zakładach Elektrycznych, z własną Orkiestrą i Oddziały Związku b. Marynarzy. Defilada trwała jedną godzinę.

Godz. 12.30. — Po rozwiązaniu pochodu Pl. Marsz. Piłsudskiego wypełnił się szczelnie publicznością, która, korzystając z zainstalowanych megafonów, wysłuchiwała przemówienia Prezesa Zarz. Gł. L. M. K. Gen. St. Kwaśniewskiego oraz Wojewody Dra M. Grażyńskiego, wygłoszonych z okna Teatru.

Godz. 18-ta do godz. 21-tej. — Przed gmachem Teatru na zbudowanym podwyższeniu, w oświetleniu reflektorów, odbywały się bardzo udatne popisy taneczno-śpiewacze Chóru Kolejowego z udziałem orkiestry kolejowej, przeplatane ogólnymi tańcami rozbawionej publiczności na jezdniach i chodnikach. Przygrywały na zmianę 3 orkiestry. Nowość tę, w postaci ogólnej ludowej zabawy tanecznej na placach i ulicach miasta, zainicjowaną przez Wojewódzki Komitet, przyjęła publiczność z entuzjazmem.

Uroczyste opuszczenie bandery nastąpiło w dniu 4 lipca o godzinie 19.45.

Dla uzupełnienia sprawozdania należy nadmienić, że z inicjatywy Komitetu Wojewódzkiego wyjechała do Gdyni na dzień 11 lipca na tamt. uroczystości delegacja górników ze sztandarami i orkiestrą. Poza tym w dniu 11 lipca delegacja, z przedstawicielem Zarządu Okręgu L. M. K. p. *Januszem Ignaszewskim* na czele, wręczyła w Gdyni na pokładzie O. R. P. „Wicher“ upominek w postaci płaskorzeźby wykutej w bryle węgla i przedstawiającej górnika, ściskającego dłoń marynarzowi.

4. ROCZNICA ZGONU

Ś. P. GEN. GUSTAWA ORLICZ-DRESZERA

W dniu 16 lipca przypadła I. rocznica tragicznej śmierci b. Prezesa Zarządu Głównego ś. p. Generała Gustawa Orlicz-Dreszera. W związku z rocznicą zachęcono podległe ogniwa do:

- 1) zamówienia i wysłuchania nabożeństw żałobnych,
- 2) spowodowania nadania nazw ulic, placów, szkół itp. imieniem Zmarłego.

5. ZBIÓRKA NA BAZYLIKĘ MORSKĄ.

Z inicjatywy Zarządu Głównego Okręg wydał zarządzenie w teren co do przeprowadzenia w niedzielę dnia 24 października zbiórek ulicznych do puszek na budowę Bazyliki Morskiej w Gdyni. W wyniku tej akcji zebrano i przekazano Komitetowi zł 3.968,12. Kwota ta zawiera również pewną ilość pozycji, składających się z ofiarowanych sum przez ogniwa L. M. K. z własnych rezerw kasowych.

Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy
Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy
Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy
Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy
Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy
Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy
Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy
Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy
Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy
Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy

ROZDZIAŁ III.

Działalność Obwodów.

1. OBWÓD BIELSKO.

Dział Organizacyjny.

Organizacyjny Zjazd Delegatów odbył się w dniu 21 marca w Bielsku.

Działalnością Obwodu kierował Zarząd w następującym składzie: Mjr. *E. Grabowski* — Prezes, Inż. *A. Konopnicki* — I. Wiceprezes, Dyr. *J. Wiśniewski* — II. Wiceprezes, *R. Płachta* — Sekretarz, *L. Antonik* — Zast. Sekretarza, *S. Horn* — Skarbnik, Inż. *J. Niesyt* — Zast. Skarbnika. Członkowie: Kom. *K. Dziemidowicz*, *P. Przybylik*, Kpt. *K. Rytko*, Kpt. *J. Pomersbach*, Inż. *K. Dulski*, *St. Łatkiewicz*, Prof. *K. Maroszek*, Prof. *Z. Lubertowicz*, Inż. *O. Protzner*.

Prace Zarządu podzielone były między nast. Sekcje: Obrony Morskiej, Młodzieży Szkolnej, Organizacyjną, Propagandową i Sportów Wodnych.

Rozwój prac organizacyjnych Obwodu charakteryzują nast. dane:

	Stan w dn. 1. I. 1937 r.	Stan w dn. 31. XII. 1937 r.	Przybyło	Ubyło
Oddziały	6	7	1	—
Członkowie	1.971	3.774	1.803	—

Podniesienie się stanu członków oraz wzrost liczby Oddziałów przypisać należy wzmożonej akcji organizacyjno-propagandowej Obwodu. Troską Obwodu było doprowadzenie do założenia w każdej Szkole Koła Szkolne.

Dział Programowy.

XVII-tą rocznicę odzyskania dostępu do morza organizował na terenie Bielska Zarząd Oddziału lokalnego, pełniący wtedy jeszcze obowiązki Zarządu Obwodowego.

Wspólnie organizowano również w Bielsku „Tydzień Morza“ w czasie którego członek Zarządu Obwodu Prof. *Lubertowicz* wygłosił publiczne przemówienie w Bielsku i Czechowicach.

Z ramienia Obwodu wygłoszone zostały przez Prof. *Lubertowicza* odczyty w Bystrej, Bielsku, Czechowicach i Dziezicach.

Za pośrednictwem Obwodu wysłano 6 osób na obozy organizowane przez L. M. K.

W okresie sprawozdawczym główny nacisk kładziono na wychowanie morskie młodzieży.

Rozpoczęto budowę przystani kajakowej w Strumieniu a poza tym rozważano sprawę budowy przystani nad zbiornikiem wodnym w Porąbce.

2. OBWÓD CHORZÓW.

Dział Organizacyjny.

Obwodowy Zjazd Delegatów odbył się w dniu 22 kwietnia w Chorzowie.

Skład Zarządu Obwodu był następujący: *A. Kleski* — Prezes, *J. Korol* — I. Wiceprezes, *J. Michejda* — II. Wiceprezes, *Dr K. Kramarczyk* — Sekretarz, następnie *St. Misky*; Skarbnik — *E. Gałuszka*. Członkowie: *E. Partyka*, *Inż. F. Stattler*, *Kom. P. Zientek*, *T. Stryczek*, *R. Lasek*, *J. Halek*.

Działalność prowadzona była bezpośrednio przez Prezydium Zarządu, oprócz Sekcji Wychowania Morskiego, która tym działem zajmowała się we własnym zakresie.

Rozwój prac organizacyjnych Obwodu charakteryzują nast. dane:

	Stan w dn. 1. I. 1937 r.	Stan w dn. 31. XII. 1937 r.	Przybyło	Ubyło
Oddziały	13	13	—	—
Członkowie	11.398	13.712	2.324	—

Dział programowy.

W rocznicę XVII odzyskania dostępu do morza ograniczył się Zarząd do wysłania depeszy na ręce Szefa Kierownictwa Marynarki Wojennej, a nadto umieścił w prasie artykuły poświęcone tej rocznicy i odniósł się do Kierownictw szkół z prośbą, aby w dniu tym odbyły się odczyty poświęcone zagadnieniu morskiemu, a w szczególności rocznicy odzyskania morza.

Uroczystości „Tygodnia Morza“ na terenie Obwodu Miejskiego L. M. K. w Chorzowie jak i na całym Śląsku obchodzone były szczególnie uroczyście, gdyż w związku z wygaśnięciem Konwencji Genewskiej dzielnica Śląska, a w szczególności Chorzów, jako miasto graniczne, chciało zamanifestować dążenie Narodu do stania się potęgą morską i do uzyskania kolonii. Zorganizowano Komitet, który wyłonił sekcje, co w rezultacie przyczyniło się do usprawnienia akcji.

W okresie „Tygodnia Morza“ wygląd miasta oraz przebieg uroczystości był imponujący, a akcja zbiórkowa na Fundusz Obrony Morskiej przyniosła dochód w kwocie zł 3.266,20.

Uroczystość sama rozpoczęła się w dniu 27 czerwca rano podniesieniem bandery na placu Marszałka Piłsudskiego w obecności wojska, organizacji półwojskowych, społecznych, reprezentantów władz miejscowych oraz licznych społeczeństwa.

Po tej manifestacji udano się pochodem na plac targowy, gdzie, po wysłuchaniu mszy polowej i pięknego kazania okolicznościowego, wygłosił następnie podniosłe przemówienie

działacz ligowy adwokat Dr *Władysław Borth*. W godzinach popołudniowych odbyła się zabawa ludowa przy bardzo licznym udziale społeczeństwa na Górze Wyzwolenia. Na specjalne podkreślenie zasługuje ta część programu, w której zorganizowano publiczne występy regionalnych grup, które wykonały tańce śląskie. W czasie „Tygodnia Morza” wygłoszone zostały odczyty w liczbie 5-ciu przez profesorów szkół średnich pp. Dr Muniaka i Ludery.

W okresie sprawozdawczym na Fundusz Obrony Morskiej przekazał Obwód Miejski kwotę zł 3.000,— z własnych funduszków.

Na Bazylikę Morską w Gdyni przekazał Obwód Miejski kwotę zł 100,—.

Obwód ufundował nagrody z okazji wystawy międzyszkolnej, a to pierwszą w formie 4-tygodniowego, drugą 3-tygodniowego, zaś trzecią 2-tygodniowego pobytu w obozach letnich, oraz 40 innych nagród przyznanych przez specjalny Komitet uczniom szkół powszechnych indywidualnie i grupowo za wykonane prace w dziedzinie modelarstwa żaglowców, kajaków, łatań morskich itp. Wydano na te cele łącznie zł 903,65.

Poza świadczeniami na wymienione wyżej cele Obwód przekazał ponadto kwotę zł 461,— na fundusz uczczenia ś. p. Generała G. Orlicz-Dreszera.

W związku z rocznicą tragicznej śmierci ś. p. Gen. Orlicz-Dreszera odbyło się w dniu 16 lipca uroczyste nabożeństwo w kościele parafialnym św. Jadwigi w Chorzowie.

3. OBWÓD CIESZYN.

Funkcję Zarządu Obwodowego pełnił Zarząd Oddziału w Cieszynie. Rozwój prac organizacyjnych Obwodu charakteryzują nast. cyfry:

	Stan w dn. 1. I. 1937 r.	Stan w dn. 31. XII. 1937 r.	Przybyło	Ubyło
Oddziały	6	7	1	—
Członkowie	824	1.677	853	—

Poza tym brak danych sprawozdawczych.

4. OBWÓD MIEJSKI KATOWICE.

Dział Organizacyjny.

Obwodowy Zjazd Delegatów odbył się w dniu 30 marca w Katowicach. Skład Zarządu Obwodu był następujący: Not. *A. Rostek* — Prezes, Inż. *Z. Czuszek* — I. Wiceprezes, Insp. *J. Starzyk* — II. Wiceprezes, Inż. *K. Jełowicki* — Sekretarz, *R. Brachaczek* — Zast. Sekretarza, Prok. *J. Kurtyka* — Skarbnik, *S. Ciesielski* — Zast. Skarbnika. Członkowie: *I. Ludyga-Laskowska*, *L. Lisiecki*, Kpt. *St. Trembiński*, Por. *W. Sowiński*, Dr *St. Kłodnicki*, *J. Metejasik*, Mgr. *J. Góra*, Inż. *T. Kulczycki*, Kom. *K. Ryborz*, Inż. *J. Serafin*, *J. Krzyż*, Dr *K. Górka*, *M. Renowiczowa*, Kom. *J. Wrzyszczyk*, Prok. *L. Rywik*.

W ciągu roku mandaty złożyli: pp. Dr *K. Górka*, Por. *W. Sowiński* oraz *L. Lisiecki*.

Rozwój prac organizacyjnych Obwodu charakteryzują następujące dane:

	Stan w dn. 1. I. 1937 r.	Stan w dn. 31. XII. 1937 r.	Przybyło	Ubyło
Oddziały	16	18	2	—
Członkowie	10.064	12.525	2.461	—

Dział Programowy:

Z okazji XVII-tej rocznicy odzyskania dostępu do morza zorganizowano w niedzielę dnia 14 lutego uroczystości z udziałem

łem około 6.000 osób i 83 sztandarami. Na program złożył się pochód, nabożeństwo w kościele Garnizonowym, oraz akademie w Teatrze.

Zarząd Obwodu zajął się przyjęciem wycieczki uczniów Gimnazjum Kupieckiego z Gdyni, przy czym przewodnikami byli harcerze członkowie Kół Szkolnych L. M. K. Wycieczka zwiedziła Hutę „Pokój” w Nowym Bytomiu, Kopalnię „Eminencję” i Kopalnię „Katowice”, oraz szereg obiektów miejskich w Katowicach.

Obwód wyasygnował zł 250,— na ufundowanie nagrody na zawody międzyszkolne w Chorzowie.

Obwód wysłał na własny koszt 15 członków Kół Szkolnych do obozu nad Naroczą.

Zarząd Obwodu współdziałał z Zarządem Okręgu przy organizowaniu „Tygodnia Morza” na terenie Katowic.

Specjalną opieką otaczano wychowanie morskie młodzieży, m. i. finansując kurs modelarstwa okrętowego dla młodzieży szkół średnich ogólnokształcących i technicznych, który odbył się w Śl. Technicznych Zakładów Naukowych w Katowicach.

Obwód zorganizował wycieczkę morską do Sztokholmu, w której wzięło udział 710 osób. Tą imprezą Obwód przyczynił się niezawodnie bardzo poważnie do wzmożenia czynnej propagandy hasła nie tylko na własnym terenie, ale poniekąd na obszarze całego kraju, bowiem uczestnicy rekrutowali się z różnych zakątków Polski. W Sztokholmie tamt. dziennik „Dagenez Nyheter” przeprowadził z uczestnikami wycieczki wywiad i opublikował artykuł o działalności L. M. K. oraz naszych dążeniach kolonialnych.

5. OBWÓD POWIATOWY KATOWICE.

Dział Organizacyjny.

Obwodowy Zjazd Delegatów odbył się w dniu 11 kwietnia w Katowicach. Skład Zarządu Obwodu był następujący: Wicestarosta Dr. R. Richter — Prezes, Inż. R. Kibler — I. Wiceprezes, Nacz. P. Godzierz — II. Wiceprezes, P. Peterek —

Sekretarz, *M. Oczkowski* — Zast. Sekretarza, *W. Czempas* — Skarbnik, Mgr. *M. Łączkowski* — Zast. Skarbnika. Członkowie: Inż. *J. Springer*, Inż. *J. Musiański*, Inż. *Z. Grocholski*, *J. Przy-stolik*, Nacz. *S. Pyzik*, Mec. *A. Laskowski*, *A. Kołodziej*, Inż. *A. Wilk*.

W łonie Zarządu czynne były Sekcje: Obrony Morskiej i Wychowania Morskiego Młodzieży.

Rozwój prac organizacyjnych Obwodu charakteryzują następujące dane:

	Stan w dn. 1. I. 1937 r.	Stan w dn. 31 XII. 1937 r.	Przybyło	Ubyło
Oddziały	19	19	—	—
Członkowie	13.208	15.341	2.133	—

Dział Programowy.

Organizacją „Tygodnia Morza“ na terenie powiatu zajmował się Zarząd Obwodu. Funkcję Komitetów lokalnych objęły Zarządy Oddziałów a poza tym powołano do życia Komitety i w tych miejscowościach, w których Oddziały L. M. K. dotąd nie istnieją. Przewodniczącymi tych Komitetów byli naczelnicy gmin.

W okresie sprawozdawczym wiele uwagi poświęcono zagadnieniu wychowania morskiego młodzieży. Zarząd Obwodu zorganizował 2 kursy instruktorskie modelarstwa, mianowicie w Siemianowicach i Szopienicach.

Z własnych funduszków Obwód przekazał na F. O. M. zł 1.200,—, na F. A. K. zł 300,—, dla Komitetu Uczczenia ś. p. Gen. Orlicz-Dreszera zł 200,—.

6. OBWÓD LUBLINIEC.

Funkcję Zarządu Obwodowego pełnił Zarząd Oddziału w Lublińcu. Skład Zarządu był następujący: Rej. *Wł. Grabowski* — Prezes, Adw. *St. Wędrychowicz* — I. Wiceprezes, Kom.

Urbańczyk — II. Wiceprezes, *W. Szykowny* — Sekretarz, *Sobeczek* — Zast. Sekretarza, *Nacz. Swoboda* — Skarbnik. Członkowie: *Insp. Holek, Durski, Sędzia Mikołajewski, T. Sumera.*

Dział Organizacyjny:

Rozwój prac Obwodu charakteryzują następujące dane:

	Stan w dn. 1. I. 1937 r.	Stan w dn. 31. XII. 1937 r.	Przybyło	Ubyło
Oddziały	5	6	1	—
Członkowie	667	1.654	987	—

Dział Programowy:

Z okazji XVII-tej rocznicy odzyskania dostępu do morza urządzono w Lublińcu odczyt.

„Tydzień Morza“ zorganizowano w dniach 28 i 29 czerwca z udziałem wojska.

Na Bazylikę Morską przekazano zł 56,10.

7. OBWÓD PSZCZYNA.

Dział Organizacyjny.

Obwodowy Zjazd Delegatów odbył się w dniu 14 maja w Tychach.

Skład Zarządu Obwodu był następujący: Dr *M. Riess* — Prezes, Inż. *J. Korwin-Gosiewski* — I. Wiceprezes, Dr *J. Namysłowski* — II. Wiceprezes, *Fr. Łuczak* — Sekretarz, *St. Chmielewski* — Zast. Sekretarza, Mjr. *St. Brandt* — Skarbnik, *K. Gola* — Zast. Skarbnika. Członkowie: *O. Patalong, J. Grzesik, Z. Świeykowski, W. Kochanecki, A. Jędrzejczyk, Fr. Tomczyk.* W dniu 12 sierpnia Dr *M. Riess* złożył godność prezesa Obwodu z powodu mianowania Starostą Lublinieckim. Obowiązki Prezesa objął II. Wiceprezes Dr *Jan Namysłowski.*

Rozwój prac organizacyjnych Obwodu charakteryzują nast. dane:

	Stan w dniu 1. I. 1937 r.	Stan w dniu 31. XII. 1937 r.	Przybyło	Ubyło
Oddziały	17	17	—	—
Członkowie	5.619	6.327	708	—

Zarząd Obwodu zakupił aparat filmowy małoobrazkowy oraz 3 filmy, przy czym wyszkolił 5 operatorów.

Dział Programowy.

Obwód dbał o to, ażeby doroczne imprezy L. M. K. odbywały się również i w tych miejscowościach, gdzie dotąd Oddziały L. M. K. nie istnieją. W okresie „Tygodnia Morza” zorganizowane były i czynne Komitety w 40 takich miejscowościach na terenie Obwodu. Wszystkie gminy otrzymały afisze, plakaty i broszury.

W okresie sprawozdawczym przekazano z Obwodu na F.O.M. zł 5.695,83, na F.A.K. zł 1.460,39 na Bazylikę Morską w Gdyni zł 129.20 i na Fundusz Uczczenia ś. p. Gen. Orlicz-Dreszera zł 26,75.

8. OBWÓD RYBNIK.

Dział Organizacyjny.

III. Obwodowy Zjazd Delegatów odbył się w dniu 11 kwietnia w Rybniku.

Skład Zarządu Obwodu był następujący: Inż. *B. Krupiński* — Prezes, Inż. *W. Hardt* — I. Wiceprezes, Inż. *Wł. Turkiewicz* — II. Wiceprezes, *J. Pluta* — III. Wiceprezes, Mgr. *Wł. Szczypa* — Sekretarz, Inż. *A. Nodzicki* — Zast. Sekretarza, *E. Tomas* — Skarbnik, Inż. *J. Reicher* — Zast. Skarbnika. Członkowie: Nacz. *B. Draczyński*, Prof. *W. Dyrka*.

Czynne były Sekcje: Wychowania Morskiego Młodzieży i Obrony Morskiej.

Rozwój prac organizacyjnych Obwodu charakteryzują nast. dane:

	Stan w dniu 1. I. 1937 r.	Stan w dniu 31. XII. 1937 r.	Przybyło	Ubyło
Oddziały	15	16	2	1
Członkowie	10.936	12.572	1.636	—

Dnia 14 marca powołany został do życia Oddział w Jastrzębiu Zdroju, dnia 26 listopada Oddział w Chwałowicach (kopalnie Donnersmarck i Szyby Jankowice). Natomiast zlikwidowany został Oddział Gorzyce. Wobec tego z końcem roku Obwód liczył 16 Oddziałów.

W dniu 1 stycznia na terenie Obwodu istniało 16 Kół Szkolnych. W okresie sprawozdawczym przybyły 2 Koła Szkolne a ubyło jedno, tak, iż stan końcowy wynosił 17.

W okresie sprawozdawczym, tak jak i w poprzednich latach Prezydium Obwodu rozwijało działalność głównie w kierunku zwiększenia stanu ilościowego Oddziałów i członków, wzmocnienia działalności organizacyjnej Oddziałów i zacieśnienia węzłów pomiędzy Obwodem a Oddziałami, zwiększenia wpływów na Fundusz Obrony Morskiej.

Prezydium Obwodu dążąc do objęcia akcją L. M. K. całego terenu powiatu, podzieliło powiat na 16 rejonów, przydzielając je Oddziałom jako tereny działania.

Prezydium Obwodu wydało własnym nakładem afisze na „Tydzień Morza“, następnie wysłało delegatów na zebrania i uroczystości w Oddziałach (25 razy).

Nasilenie pracy Obwodu wyraża się wpływem 786 pism, 180 schematów sprawozdawczych i 17 okólników, oraz wysyłką 1.222 pism i okólników.

Dział Programowy.

Z terenu Obwodu przekazano w okresie sprawozdawczym na F. O. M. zł 9.557,69, na F. A. K. zł 384,05 i na Bazylikę Morską w Gdyni zł 502,35.

W okresie „Tygodnia Morza” powołany został do życia Komitet Obwodowy złożony z 141 osób. Akcją „Tygodnia Morza” objętych było 3 miast i 112 gmin. Czynnych było ogółem 99 Komitetów lokalnych. Na wyniosłościach i wzgórzach, zwłaszcza wzdłuż granicy Państwa, palono sobótki.

9. OBWÓD ŚWIĘTOCHŁOWICE.

Dział Organizacyjny.

Obwodowy Zjazd Delegatów odbył się w dniu 4 kwietnia w Nowym Bytomiu.

Skład Zarządu Obwodu był następujący: Mgr. *St. Wilk* — Prezes, Inż. *R. Bojdoł* — I. Wiceprezes, *M. Fularski* — II. Wiceprezes, *L. Ogieński* — III. Wiceprezes, *A. Kloss* — Sekretarz, *T. Paczyński* — Skarbnik. Członkowie: *K. Dronia*, *E. Drwęski*, *P. Dworaczek*, *A. Gross*, *J. Jeszka*, *H. Kompała*, *J. Marcyszyn*, *A. Pysz*, *J. Miąsik*, *Fr. Skowyra*, *Br. Stasicki*, *I. Wachowiak*, *J. Ziemięcki*.

Nie licząc Prezydium Zarządu Obwodowego, z pomiędzy Sekcyj najżywotniejszą działalność wykazywała Obwodowa Sekcja Wychowania Morskiego Młodzieży, stanowiąca wzór pracy w tej dziedzinie dla wszystkich innych Obwodów.

Rozwój prac organizacyjnych Obwodu charakteryzują następujące dane:

	Stan w dn. 1. I. 1937 r.	Stan w dn. 31. XII. 1937 r.	Przybyło	Ubyło
Oddziały	17	18	1	—
Członkowie	20.021	24.911	4.890	—

Pod koniec roku istniało na terenie Obwodu 59 Kół Szkolnych.

Dział Programowy.

Dla młodzieży szkolnej z terenu powiatu Obwód zorganizował 2 wycieczki pociągami popularnymi, w których wzięło udział 1.570 osób. Wycieczki zwiedziły Warszawę i Gdynię oraz wybrzeże.

Obwód zorganizował kursy modelarstwa okrętowego dla nauczycieli szkół średnich i powszechnych w Lipinach i Piekarach, na których przeszkolono 59 nauczycieli.

10. OBWÓD TARNOWSKIE GÓRY.

Dział Organizacyjny.

Obwodowy Zjazd Delegatów odbył się w dniu 5 kwietnia w Tarnowskich Górach.

Skład Zarządu Obwodu był następujący: Wicestarosta Dr *T. Grzelewski* — Prezes, Płk. *Gorgoń* — I. Wiceprezes, Nacz. *J. Czok* — II. Wiceprezes, Dyr. *W. Buczek* — Sekretarz, Dr *Merklinger* — Zast. Sekretarza, Dr *Kaczmarz* — Skarbnik, *P. Krubasik* — Zast. Skarbnika. Członkowie: Inż. *Jabłoński*, Inż. *Lonhardt*, Inż. *J. Rytter*, Nacz. *Duda*, Prof. *Świderska*, Rend. *Guzy*.

Praca w Zarządzie, jeżeli chodzi o kontrolę w terenie, podzielona była w ten sposób, iż poszczególnym członkom Zarządu Obwodu przypisywano poszczególne Oddziały.

Rozwój prac organizacyjnych Obwodu charakteryzują następujące dane:

	Stan w dn. 1. I. 1937 r.	Stan w dn. 31. XII. 1937 r.	Przybyło	Ubyło
Oddziały	9	9	—	—
Członkowie	1.646	1.502	—	144

Wynikający z zestawienia spadek stanu członków należy uważać za przejściowy.

Dział Programowy.

XVII-tą rocznicę dostępu do morza zorganizowano na terenie całego Obwodu.

To samo dotyczy „Tygodnia Morza“, przy czym w Tarnowskich Górach połączono uroczystości z obchodem XV-tej rocznicy wkroczenia Wojsk Polskich do Tarnowskich Gór.

W całym powiecie obchodzono w dniu 16 lipca rocznicę zgonu Prezesa Zarządu Głównego ś. p. Gen. Orlicz-Dreszera, urządzając równocześnie zbiórkę na Bazylikę Morską w Gdyni.

Wzrost	Waga	Stosunek	Stosunek	Stosunek
170	65	100	100	100
175	70	105	105	105
180	75	110	110	110
185	80	115	115	115
190	85	120	120	120
195	90	125	125	125
200	95	130	130	130
205	100	135	135	135
210	105	140	140	140
215	110	145	145	145
220	115	150	150	150
225	120	155	155	155
230	125	160	160	160
235	130	165	165	165
240	135	170	170	170
245	140	175	175	175
250	145	180	180	180
255	150	185	185	185
260	155	190	190	190
265	160	195	195	195
270	165	200	200	200
275	170	205	205	205
280	175	210	210	210
285	180	215	215	215
290	185	220	220	220
295	190	225	225	225
300	195	230	230	230
305	200	235	235	235
310	205	240	240	240
315	210	245	245	245
320	215	250	250	250
325	220	255	255	255
330	225	260	260	260
335	230	265	265	265
340	235	270	270	270
345	240	275	275	275
350	245	280	280	280
355	250	285	285	285
360	255	290	290	290
365	260	295	295	295
370	265	300	300	300
375	270	305	305	305
380	275	310	310	310
385	280	315	315	315
390	285	320	320	320
395	290	325	325	325
400	295	330	330	330
405	300	335	335	335
410	305	340	340	340
415	310	345	345	345
420	315	350	350	350
425	320	355	355	355
430	325	360	360	360
435	330	365	365	365
440	335	370	370	370
445	340	375	375	375
450	345	380	380	380
455	350	385	385	385
460	355	390	390	390
465	360	395	395	395
470	365	400	400	400
475	370	405	405	405
480	375	410	410	410
485	380	415	415	415
490	385	420	420	420
495	390	425	425	425
500	395	430	430	430
505	400	435	435	435
510	405	440	440	440
515	410	445	445	445
520	415	450	450	450
525	420	455	455	455
530	425	460	460	460
535	430	465	465	465
540	435	470	470	470
545	440	475	475	475
550	445	480	480	480
555	450	485	485	485
560	455	490	490	490
565	460	495	495	495
570	465	500	500	500
575	470	505	505	505
580	475	510	510	510
585	480	515	515	515
590	485	520	520	520
595	490	525	525	525
600	495	530	530	530
605	500	535	535	535
610	505	540	540	540
615	510	545	545	545
620	515	550	550	550
625	520	555	555	555
630	525	560	560	560
635	530	565	565	565
640	535	570	570	570
645	540	575	575	575
650	545	580	580	580
655	550	585	585	585
660	555	590	590	590
665	560	595	595	595
670	565	600	600	600
675	570	605	605	605
680	575	610	610	610
685	580	615	615	615
690	585	620	620	620
695	590	625	625	625
700	595	630	630	630
705	600	635	635	635
710	605	640	640	640
715	610	645	645	645
720	615	650	650	650
725	620	655	655	655
730	625	660	660	660
735	630	665	665	665
740	635	670	670	670
745	640	675	675	675
750	645	680	680	680
755	650	685	685	685
760	655	690	690	690
765	660	695	695	695
770	665	700	700	700
775	670	705	705	705
780	675	710	710	710
785	680	715	715	715
790	685	720	720	720
795	690	725	725	725
800	695	730	730	730
805	700	735	735	735
810	705	740	740	740
815	710	745	745	745
820	715	750	750	750
825	720	755	755	755
830	725	760	760	760
835	730	765	765	765
840	735	770	770	770
845	740	775	775	775
850	745	780	780	780
855	750	785	785	785
860	755	790	790	790
865	760	795	795	795
870	765	800	800	800
875	770	805	805	805
880	775	810	810	810
885	780	815	815	815
890	785	820	820	820
895	790	825	825	825
900	795	830	830	830
905	800	835	835	835
910	805	840	840	840
915	810	845	845	845
920	815	850	850	850
925	820	855	855	855
930	825	860	860	860
935	830	865	865	865
940	835	870	870	870
945	840	875	875	875
950	845	880	880	880
955	850	885	885	885
960	855	890	890	890
965	860	895	895	895
970	865	900	900	900
975	870	905	905	905
980	875	910	910	910
985	880	915	915	915
990	885	920	920	920
995	890	925	925	925
1000	895	930	930	930

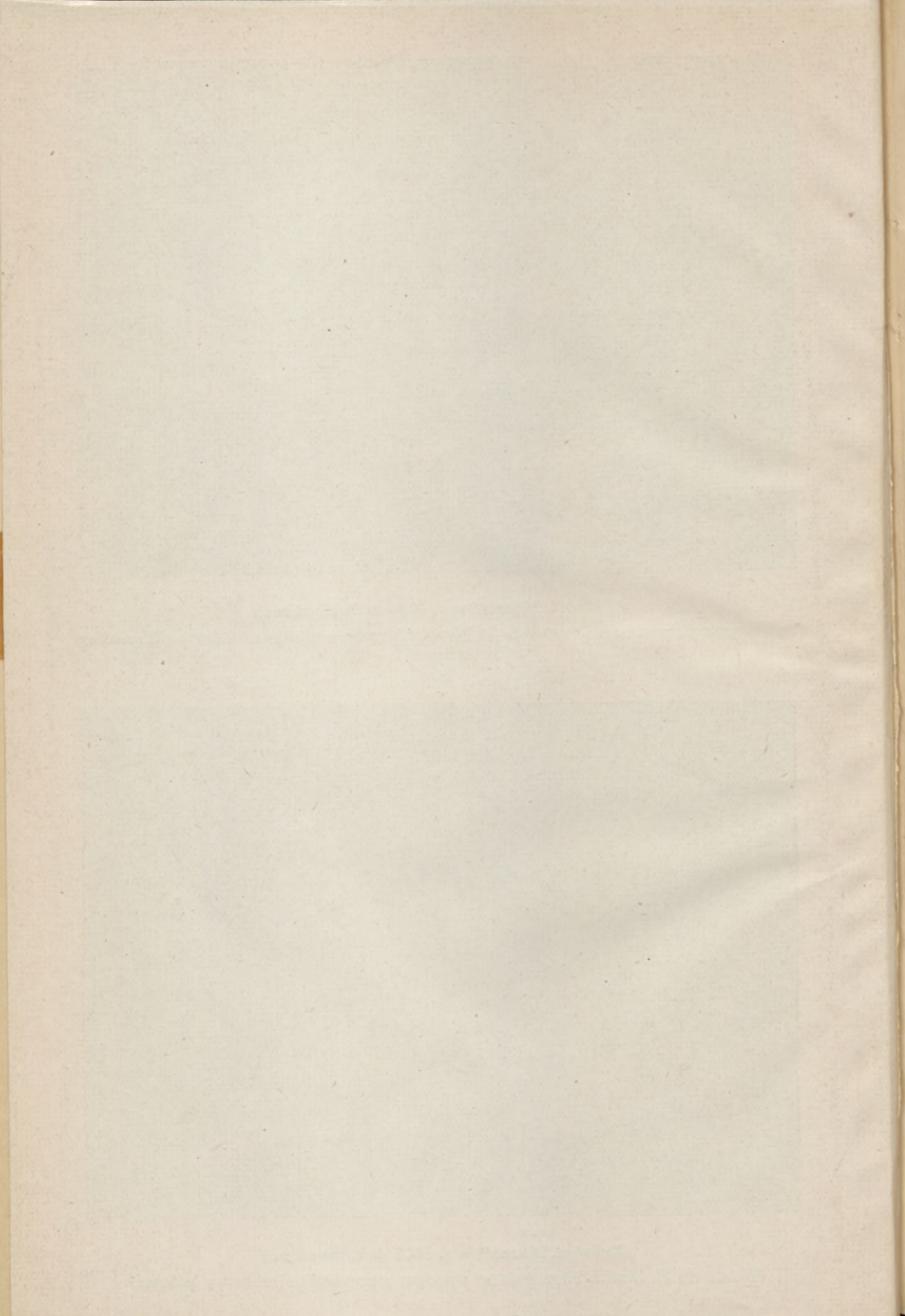
„Tydzień Morza” w r. 1937 w Katowicach

Tańce przed gmachem Teatru im. St. Wyspiańskiego podczas powszechnej zabawy ludowej

„Tydzień Morza” w r. 1937 w Katowicach

Tańce na Pl. Marsz. Piłsudskiego podczas powszechnej zabawy ludowej

AKTYWA

18	19	20
1. Kaso	24 100	24 100
2. R. K. O.	24 100	24 100
3. Banki	24 100	24 100
4. Oddziały z tytułu pożyczek	24 100	24 100
5. Oddziały z tytułu innych należności	24 100	24 100
6. Wymagania	24 100	24 100
7. Działalność	24 100	24 100
8. Wydatki	24 100	24 100
9. Inwentarz	24 100	24 100
10. Sumy przechodzące	24 100	24 100
25	24 100	24 100

ROZDZIAŁ IV.

Sprawozdanie finansowe Okręgu

B I L A N S
OKRĘGU ŚLĄSKIEGO L. M. K.

AKTYWA:

	zł	gr
1. Kasa	185	02
2. P. K. O.	45 370	70
3. Bank Gospodarstwa Krajowego . .	1 140	—
4. Oddziały z tyt. składek	24 430	52
5. Oddziały z tyt. innych należności .	630	56
6. Obwody	134	38
7. Dłużnicy	880	13
8. Wydawnictwa	4 281	04
9. Inwentarz	1	—
10. Sumy przechodnie	365	—
	77 418	35

Z A M K N I Ę C I A
W DNIU 31-GO GRUDNIA 1937 R.

PASYWA:

	zł	gr
1. Różnice bilansowe	30 368	78
2. Oddziały z tyt. składek	6 991	90
3. Oddziały z tyt. innych wierzytelności .	3 988	06
4. Obwody	4	82
5. Sumy przechodnie	32 040	34
6. Czysty zysk z r. 1937	4 024	45
	77 418	35

RACHUNEK

STRATY:

	zł	gr
1. Koszty administracyjne	20 159	99
2. Koszty organizacyjne	3 727	99
3. Koszty propagandowe	2 680	01
4. Wychowanie morskie młodzieży . .	4 957	20
5. Koszty adm. i prop. F. O. M. . . .	1 421	55
6. Konserwacja biblioteki	75	50
7. Koszty „Tygodnia Morza“	1 628	62
8. Eksploatacja aparatu kinowego . .	189	21
9. Amortyzacja inwentarza	5 556	92
10. Czysty zysk	4 024	45
	44 421	44

Komisja Rewizyjna:

(—) Zawisza

(—) Inż. Szymański

(—) Dr Bachleda

STRAT I ZYSKÓW

ZYSKI:

	zł	gr
1. 10% składek członkowskich	42 388	17
2. Zysk ze sprzedaży wydawnictw . .	1 141	20
3. Prowizje ze sprzedaży komisowej . .	47	60
4. Odsetki	125	47
5. Nadzwyczajne zyski	647	50
6. Prowizje w związku z obozami . .	71	50
	44 421	44

Prezes:

(—) Dr T. Saloni
Wicewojewoda Śl.

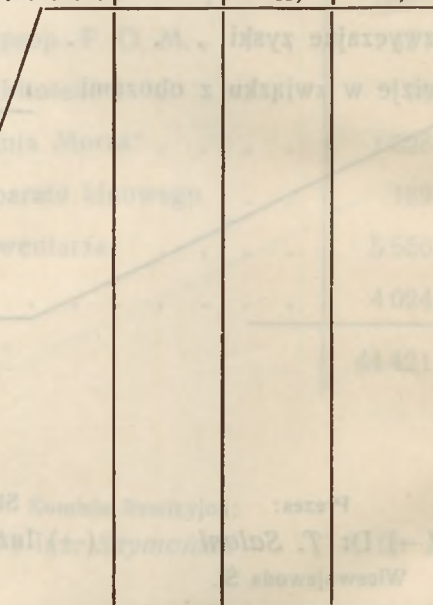
Skarbnik:

(—) Inż. A. Elandt

Katowice, dnia 31 grudnia 1937 r.

W Y K O N A N I E

WPŁYWY:

	Prelimi- nowano w r. 1937	Wpłynęło w r. 1937	Nadwyżka ponad sumy prelimin.	Osiągnięto poniżej sumy prelimin.
Składki 10%	42 000,—	42 388,17	388,17	—
Zysk ze sprzedaży wydawnictw	900,—	1 141,20	241,20	—
Prowizje ze sprzedaży komisowej	50,—	47,60	—	2,40
Odsetki	50,—	125,47	75,47	—
<u>Zyski nieprzewidziane</u>	—	719,—	719,—	—
				
	43 000,—	44 421,44	1 423,84	2,40

B U D Ź E T U

WYDATKI:

	Prelimi- nowano w r. 1937	Wydano w r. 1937	Niewy- czerpano	Przekro- czono
Pensje	16 000,—	15 120,—	880,—	—
Świadczenia socjalne i skarbowe	1 400,—	1 502,05	—	102,05
Wyjazdy służbowe	300,—	158,70	141,30	—
Czynsz i utrzymanie biura . . .	300,—	233,11	66,89	—
Telefon	300,—	253,97	46,03	—
Artykuły biurowe	1 500,—	749,10	750,90	—
Druki	500,—	247,80	252,20	—
Porto normalne	1 250,—	1 089,24	160,76	—
Opłaty paczek	550,—	360,79	189,21	—
Opłaty manipulacyjne P. K. O. . .	25,—	22,90	2,10	—
Materiały do księgowości	300,—	170,43	129,57	—
Nieprzewidziane koszty adm. . .	400,—	251,90	148,10	—
Koszty organizacyjne	4 200,—	3 727,99	472,01	—
Koszty propagandowe	5 500,—	2 680,01	2 819,99	—
Koszty adm. i prop. FOM. . . .	3 000,—	1 421,55	1 578,45	—
Wychowanie morskie młodzieży	5 000,—	4 957,20	42,80	—
Subwencje	200,—	—	200,—	—
Biblioteka	200,—	75,50	124,50	—
Amortyzacja inwentarza	600,—	5 556,92	—	4 956,92
Różne nieprzewidziane	1 475,—	1 817,83	—	342,83
	43 000,—	40 396,99	8 004,81	5 401,80

Skarbnik:

(—) inz. A. Elandt

Prezes:

(—) Dr *T. Saloni*

Wicewojewoda Śl.

Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.

Powołana na Okręgowym Zjeździe Delegatów dnia 25 kwietnia 1937 r. Komisja Rewizyjna odbyła w ciągu okresu sprawozdawczego 4 posiedzenia.

Na każdym posiedzeniu sprawdzano poszczególne rachunki Okręgu z dowodami, jak również zbadano bilans za rok sprawozdawczy 1937 wraz z rachunkiem strat i zysków.

Komisja stwierdziła zgodność pozycji bilansowych z odpowiednimi rachunkami i sprawdziła prawidłowość księgowania.

Bilans za rok 1937 zamyka się po obu stronach sumą zł 77.418,35, rachunek zaś strat i zysków sumą zł 44.421,44, z tem, że czysty zysk wynosi zł 4.024,45.

Na pozycję zysku składają się:

a) nadwyżki wpływów ponad preliminarz . . zł 1.421,44

b) oszczędności w wydatkach zł 2.603.01

Łączne obroty Okręgu wynosiły zł 1.730.332,68.

Dnia 7 i 9 lutego br. zbadała Komisja Rewizyjna stan rachunkowości Funduszu Obrony Morskiej prowadzonej w Okręgu, oraz zapasy znaczków F. O. M.

Stwierdzając zgodność i prawidłowość prowadzenia ksiąg prosimy Panów Delegatów o zatwierdzenie przedłożonego bilansu Okręgu wraz z rachunkiem strat i zysków i o udzielenie Zarządowi pokwitowania.

Katowice, dnia 27 maja 1938 r.

Komisja Rewizyjna Okręgu Śląskiego L. M. K.:

(—) Dr Jan Bachleda

(—) Inż. Wacław Szymański

(—) Klemens Zawisza

S t a n c z ł o n k ó w

w poszczególnych kategoriach per 31. XII. 1937 r.
z rozdziałem wedle terenów Obwodowych

L. p.	O d d z i a ł	dożyw.	pro- tekt.	opie- kun.	zwy- czajn.	popie- rając.	zbi- row.	Razem
I. Obwód Bielsko								
1	1. Bielsko	—	—	3	310	301	237	851
2	2. Bystra	—	—	2	48	33	248	331
3	3. Czechowice	—	—	1	98	217	245	561
4	4. Dziedzice	—	—	—	75	98	1001	1174
5	5. Dziedzice przy kop. Silesia	—	—	—	1	19	—	20
6	6. Dziedzice Walcownia Me- tali	—	—	—	15	15	1	31
7	7. Strumień	—	—	—	125	120	561	806
	Razem: . . .	—	—	6	672	803	2293	3774
II. Obwód Miejski Chorzów								
8	1. Chorzów Centrum	—	1	6	636	501	580	1724
9	2. Chorzów Klimzowiec . . .	—	—	—	11	25	—	36
10	3. Chorzów Nowe Hajduki . .	—	—	1	89	80	7	177
11	4. Chorzów Stary	—	—	—	53	134	70	257
12	5. Chorzów przy P. F. Z. A. .	—	—	1	2256	—	—	2227
13	6. Chorzów przy Warsztatach	—	—	—	130	831	334	1295
14	7. Chorzów przy Hucie Pił- sudski	—	—	—	2764	569	58	3391
15	8. Chorzów przy Gen. Dyr. Kop. Skarb.	—	3	—	105	146	85	339
16	9. Chorzów przy Kop. Król- Zachód-Północ	—	—	—	101	127	1559	1787
17	10. Chorzów przy Zakł. Ubez. Społ.	—	—	—	144	105	—	249
18	11. Chorzów Urzęd. Państw.	—	—	—	50	104	—	154
19	12. Chorzów Prac. Miejskich	—	—	—	139	258	—	397
20	13. Chorzów przy Kop. Prez. „Mościcki”	—	—	—	49	765	835	1649
	Razem: . . .	—	4	8	6527	3645	3528	13712
III. Obwód Cieszyń								
21	1. Cieszyń	—	—	1	338	175	684	1198
22	2. Hażlach	—	—	—	18	—	—	18
23	3. Golezów	—	—	—	—	26	—	26
24	4. Skoczów	—	—	—	33	42	23	98
25	5. Ustroń	—	—	1	41	75	121	238

L. p.	Oddział	dożyw.	pro- tekt.	opie- knn.	zwy- czajn.	popie- rając.	zbio- row.	Razem
26	6. Wiśła	—	—	—	39	8	—	47
27	7. Zebrzydowice	—	—	—	8	15	29	52
	Razem:	—	—	2	477	341	857	1677
IV. Obwód Miejski Katowice								
28	1. Katowice-Centrum	—	5	13	1734	700	14	2466
29	2. Katowice-Brynów	—	—	—	114	26	311	451
30	3. Katowice-Dąb	—	—	—	230	38	498	766
31	4. Katowice-Ligota	—	—	—	96	54	35	185
32	5. Katowice-Załęże	—	—	—	92	22	23	137
33	6. Katowice-Zawodzie	—	—	—	134	62	670	866
34	7. Katowice przy 73 p. p.	—	—	—	154	128	—	282
35	8. Katowice przy Śl. Zakł. Elektrycznych	—	—	3	404	88	—	495
36	9. Katowice przy Hucie Bail- don	—	—	—	1221	997	—	2218
37	10. Katowice przy Fabr. Porc. Giesche	—	—	—	120	625	—	745
38	11. Katowice przy Zarz. Gł. Huty Pokój	—	1	2	199	15	—	217
39	12. Katowice przy Zarz. Centr. Wspólnoty Interesów	2	—	7	723	—	251	983
40	13. Katowice przy Kop. Ka- towice	—	—	—	88	11	1252	1351
41	14. Katowice przy Firmie Pro- gress	—	—	—	43	37	—	80
42	15. Katowice przy Firmie Fer- rum	—	—	—	268	551	—	819
43	16. Katowice przy Pszczyń. Bractwie Górn.	—	—	—	16	42	31	89
44	17. Katowice Śl. Kolejki	—	—	—	21	250	—	271
45	18. Katowice Firma „Robur“	—	—	—	103	1	—	104
	Razem:	2	6	25	5760	3647	3085	12525
V. Obwód Powiatowy Katowice								
46	1. Bielszowice	—	—	—	82	54	1048	1184
47	2. Brzezinka	—	—	—	—	—	—	—
48	3. Janów Śl. przy K. Giesche	—	—	—	322	3347	150	3819
49	4. Kochłowice	—	—	—	40	62	8	110
50	5. Makoszowy	—	—	—	2	19	34	55
51	6. Mała Dąbrówka	—	—	—	50	120	—	170
52	7. Michałkowice	—	—	—	200	50	1600	1850
53	8. Mysłowice	—	—	—	87	27	135	249

L. p.	Oddział	dożyw.	pro- tekt.	opie- kun.	zwy- czajn.	popie- rając.	zbi- row.	Razem
54	9. Mysłówice przy Kop. My- słówice	—	—	—	170	—	1880	2050
55	10. Mysłówice przy Stow. Prac. Skarb.	—	—	—	—	249	—	249
56	11. Nowa Wieś	—	—	—	72	40	—	112
57	12. Pawłów	—	—	—	18	17	22	57
58	13. Siemianowice Śl.	—	—	—	37	22	—	59
59	14. Siemianowice przy Kop. Siemianowice	—	—	—	105	101	2313	2519
60	15. Siemianowice Śl. przy Hu- cie Laura	—	—	—	71	—	977	1048
61	16. Siemianowice Śl. przy Fitzner. Fabr. Śrub i Nitów	—	—	1	122	46	147	316
62	17. Szoplenice	—	—	—	405	357	39	801
63	18. Wełnowiec	—	1	1	273	139	109	523
64	19. Wełnowiec przy Hucie Siemianowice	—	—	—	151	19	—	170
Razem: . .		—	1	2	2207	4669	8462	15341
VI. Obwód Lubliniec								
65	1. Hadra Mochala	—	—	—	6	10	57	73
66	2. Kalety	—	—	—	27	55	800	882
67	3. Koszęcin	—	—	—	14	26	14	54
68	4. Lisów k/Lublińca	—	—	—	7	9	184	200
69	5. Lubliniec	—	—	—	54	20	134	208
70	6. Lubliniec przy G. p. p. .	—	—	—	—	237	—	237
Razem: . .		—	—	—	108	357	1189	1654
VI. Obwód Pszczyna								
71	1. Bieruń Nowy	—	—	—	7	14	93	114
72	2. Bieruń Stary przy Fabr. Lignoza	—	—	—	211	56	—	267
73	3. Czułów	—	—	—	22	24	106	152
74	4. Kostuchna Kolonia Boera Podlesie	—	—	—	25	40	1123	1188
75	5. Łędziny	—	—	—	6	27	102	135
76	6. Łaziska Górne	—	—	2	83	63	53	201
77	7. Łaziska Górne Zakłady Elektro	—	1	1	276	347	—	625
78	8. Łaziska Średnie przy Kop. Waleska	—	—	—	21	425	24	470
79	9. Łaziska Średnie przy Kop. Aleksander	—	—	—	79	76	834	989
80	10. Mikołów	—	—	—	79	77	—	156

L. p.	Oddział	dożyw.	pro- tekt	opie- kun.	zwy- czajn.	popie- rając.	zbio- row.	Razem
81	11. Murcki	—	—	—	32	43	693	768
82	12. Orzesze	—	—	—	4	12	9	25
83	13. Panewnik	—	—	—	4	6	22	32
84	14. Piotrowice-Ochojec	—	—	—	40	37	88	165
85	15. Pszczyna	—	—	—	60	86	280	426
86	16. Tychy	—	—	—	43	28	449	520
87	17. Wiry	—	—	—	11	66	17	94
	Razem:	—	1	3	1003	1427	3893	6327
VIII. Obwód Rybnik								
88	1. Brzezcie	—	—	—	4	16	21	41
89	2. Czerwionka przy Kop. Dębieńsko	—	—	—	107	—	2228	2335
90	3. Gierałtowiec	—	—	—	102	60	120	282
91	4. Jastrzębie Zdrój	—	—	—	24	12	1	37
92	5. Knurów	—	—	—	581	245	922	1748
93	6. Niedobczyce	—	—	—	148	1285	—	1433
94	7. Niewiadom	—	—	—	47	13	—	60
95	8. Paruszowiec przy Hucie Silesia	—	—	—	178	910	1011	2099
96	9. Pszów	—	1	—	216	16	2606	2839
97	10. Radlin	—	—	—	343	321	1	665
98	11. Rybnik	—	—	—	65	40	30	135
99	12. Rydułtowy	—	—	—	152	112	287	551
100	13. Szczygłowiec	—	—	—	9	2	13	24
101	14. Wodzisław	—	—	—	54	6	18	78
102	15. Żory	—	—	—	64	40	19	123
103	16. Chwałowice Kop. Don- nersmarck	—	—	—	91	31	—	122
	Razem:	—	1	—	2185	3109	7277	12572
IX. Obwód Świętochłowice								
104	1. Brzeziny Śl. przy Zakł. Orzeł Biały	—	—	—	28	54	1625	1707
105	2. Brzozowice-Kamień	—	—	—	15	16	—	31
106	3. Chebzie	—	—	1	128	134	1082	1345
107	4. Chropaczów	—	—	—	96	15	—	111
108	5. Dąbrówka Wielka	—	—	—	—	—	—	—
109	6. Lipiny Śl.	—	—	—	641	430	8	1079
110	7. Łagiewniki Śl. przy Kop. Łagiewniki	—	—	—	220	15	1013	1248
111	8. Łagiewniki Śl. przy Hucie Zygmunt	—	—	—	66	208	326	600

L. p.	Oddział	dożyw.	pro- tekt.	opie- kun.	zwy- czajn.	pople- rając.	zbió- row.	Razem
112	9. Nowy Bytom	—	—	—	2245	3582	—	5827
113	10. Nowy Bytom przy Kop. Wanda	—	—	—	13	3	329	345
114	11. Orzegów przy Kop. Karol .	—	—	—	92	132	1227	1451
115	12. Ruda Śl.	—	—	—	403	320	181	904
116	13. Szarlej Piekary	—	—	—	40	30	170	240
117	14. Świętochłowice	—	—	1	79	55	31	166
118	15. Świętochłowice przy Hu- cie Florian	—	—	—	890	1473	122	2485
119	16. Świętochłowice przy Hu- cie Zgoda	—	—	—	381	1076	14	1471
120	17. Wielkie Hajduki	—	—	1	83	145	425	654
121	18. Wielkie Hajduki przy Hu- cie Batory	—	—	—	571	11	4665	5247
Razem: . .		—	—	3	5991	7699	11218	24911
X. Obwód Tarnowskie Góry								
122	1. Bobrowniki Śl.	—	—	—	14	—	7	21
123	2. Boruszowiec	—	—	1	29	13	163	206
124	3. Buchacz przy Kop. Ra- dzionków	—	—	—	25	45	27	97
125	4. Miasteczko Śl.	—	—	—	7	39	47	93
126	5. Nakło Śl.	—	—	—	5	10	—	15
127	6. Radzionków	—	—	—	20	52	94	166
128	7. Strzybnica	—	—	—	6	27	15	48
129	8. Świerklaniec	—	—	—	32	2	7	41
130	9. Tarnowskie Góry	—	1	6	196	192	420	815
Razem: . .		—	1	7	334	380	780	1502
Oddziały samodzielne								
131	1. Katowice Śl. Kolejowy .	—	—	—	323	—	9060	9383
132	2. Katowice Prac. Poczł i Telegrafów	—	—	—	252	990	—	1242
Razem: . .		—	—	—	575	990	9060	10625
Razem stan: . .		2	14	56	25839	27067	51642	104620
W Kołach Szkolnych								
Ogółem: . .							13548	13548
							65190	118168

